

DIPLOMATŲ KORPUSO VADOVAS LINKI LIETUVAI ĮVEIKTI SUNKUMUS

Vilnius, sausio 15 d. (ELTA). Lietuvos Prezidentas Rolandas Paksas patikino užsienio diplomatus, kad, nepaisant vidinės politinės sumaišties, Lietuvoje yra sutarimas svarbiausiais užsienio politikos klausimais, o jos tęstinumas bus išlaikytas, nepaisant politinės kovos baigties. Tuo tarpu užsienio valstybių ambasadų ir diplomatinių misijų vadovai, optimistiškai vertindami Lietuvos ateitį, kartu pastebi įtemptą padėtį valstybėje ir linki sėkmingai spręsti kilusias problemas.

Tokiomis mintimis pasikeista sausio 15 dieną Prezidento R. Pakso surengtame priėmimeambasadoriams. Jame dalyvavo apie 30 užsienio valstybių ir diplomatinių misijų vadovų. Tai buvo tradicinis susitikimas, rengiamas metų pradžioje.

Lietuvos Prezidentas, pasveikinęs diplomatus ir jų atstovaujamas valstybes su Naujaisiais 2004 metais, kalbėjo apie Lietuvoje vykstančius procesus. Pavadinęs tebesitęsiančią politinę krizę “skausmingais įvykiais”, R. Paksas teigė, kad jie neturėtų “pažeisti esminių demokratijos procesų”.

“Asmeniškai aš dėsiu visas pastangas, kad Lietuva pateisintų Jūsų šalių pasitikėjimą ir paramą, kurią jautėme visus trylika laisvės metų. Norėčiau pridurti, kad, nepaisant vidinės politinės sumaišties, Lietuvoje buvo ir yra, ir bus visiškas sutarimas svarbiausiais užsienio politikos klausimais. Kad ir kaip pasibaigtų ši aštri politinė kova, mes sugebėsime užtikrinti užsienio politikos tęstinumą”, - sakė R. Paksas.

Lietuvos Prezidentas pabrėžė, kad Lietuva, šiais metais įsiliejusi į ES, bus patikima partnerė, aktyviai prisidės prie civilizuoto pasaulio kovos su tarptautiniu terorizmu, ieškos naujų kelių Baltijos jūros regioninio bendradarbiavimo politikoje, daug dėmesio skirs santykiams su Rytų kaimynais, dalinsis euroatlantinės integracijos patirtimi.

Lietuvos Prezidentas taip pat pažymėjo, kad dar nemažai darbų laukia baigiant rengtis narystei NATO ir užtikrinant efektyvų Lietuvos dalyvavimą organizacijoje.

“Įstoję į Aliansą ir toliau vykdysime reformų tvarkaraštį. Sieksiu, kad politinės jėgos susitartų dėl 2 procentų bendro vidaus produkto skyrimo gynybai ir po 2004 metų”, - sakė R. Paksas.

Užsienio valstybių diplomatinio korpuso dekanas, apaštalinis nuncijus, Jo Eminencija arkivyskupas Peter Stephan Zurbruggen savo atsakomojoje kalboje labai aukštai vertino Lietuvos pasiektą pažangą, pastebėjo išaugusį žmonių optimizmą ir netgi didėjančią gimstamumą. Kartu diplomatinio korpuso dekanas kalbėjo ir apie susiklosčiusią padėtį valstybėje.

Anot jo, pripažindami laimėjimus, būdami optimistiškai nusiteikę dėl ateities, ambasadų ir diplomatinių misijų vadovai Lietuvoje negali nepastebėti, kad šiuo metu valstybė yra atsidūrusi “šiek tiek įtemptoje ir sudėtingoje padėtyje”.

Arkivyskupas P.S. Zurbruggen prisiminė vieną savo mokytoją, kartojusį, kad žmonėms nuolat lemta susidurti su problemomis.

“Tačiau problemos iškyla tam, kad jas spręstume, o darydami tai subręstame, sakydavo mokytojas ir pridurdavo, kad *a priori* problemos nėra neišvengiamas dalykas. Tai yra sunkus suvokimo procesas”, - kalbėjo apie problemas ir jų sprendimą Peter Stephan Zurbruggen.

Užsienio valstybių diplomatinio korpuso dekanas, apaštalinis nuncijus arkivyskupas P.S. Zurbruggen palinkėjo Prezidentui Rolandui Paksui ir Lietuvos žmonėms nugalėti dabarties sunkumus ir pasiekti, kad “galiausiai triumfuotų teisybė”.

Apaštalinis nuncijus sakė tikįs, kad Lietuvos žmonėms pavyks įveikti ateityje laukiančius sunkumus.

“Tuo pačiu siūlome Jums paramą, kurią mūsų, kaip diplomatinio korpuso, vaidmuo leidžia teikti, kad kartu kurtume geresnę ateitį Lietuvai ir pasauliui, ateitį, kuri būtų pagrįsta abipuse pagarba, solidarumu ir taika, teisybe, teisingumu, meile bei laisve”, - sakė diplomatinio korpuso dekanas.

Vilniaus miesto meras Artūras Zuokas Čikagoje, kai Balzeko lietuvių kultūros muziejus išrinko jį žymiausiu 2003 Metų žmogumi. Šalia - Agnė Zuokienė ir Stanley Balzekas, Jr., Lietuvos garbės konsulas Floridoje.

Z. Degučio nuotr.

APKALTOS KOMISIJA KREIPSIS Į SEIMO ETIKOS KOMISIJĄ

Vilnius, sausio 15 d. (ELTA). Lietuvos Prezidentui Rolandui Paksui adresuojamų kaltinimų pagrįstumą tirianti Seimo specialioji komisija ketina prašyti Seimo Etikos ir procedūrų komisijos įvertinti Seimo nario Rolando Pavilionio iniciatyvą steigti su apkalta šalies vadovui susijusį Seimo narių forumą “Už tiesą”.

Pasak Seimo specialiosios tyrimo komisijos vicepirminko Juliaus Sabatausko, reikėtų įvertinti, ar tai nėra bandymas paveikti komisijos darbą ir galimas jos išvadas.

J. Sabatausko duomenimis,

R.Pavilionis išplatino Seimo nariams kreipimąsi, kuriame siūloma inicijuoti “atvirą neformalų tarpfrakcinį Seimo narių forumą “Už tiesą”, kurio tikslas keistis duomenimis bei informacija apkaltos Respublikos Prezidentui teisiniais, moraliniais, politiniais aspektais”.

“Čia kalbama apie tam tikros lygiagrečios struktūros inicijavimą, apie kažkokias diskusijas, kurios nenumatytos Statute, jos nenumatytos netgi tuo atveju, jeigu prasidėtų apkaltos procesas”, - sakė J. Sabatauskas.

Seimo specialiosios komi-

sijos vicepirmininkas taip pat sakė manęs, kad Advokatų taryba turėtų įvertinti, ar neprasilenkia su advokato etika Prezidentą ginančio advokato Gedimino Baublio kalbos, kuriose jis komentuoja uždarus komisijos posėdžius.

“Tiek aš, tiek kiti negali komentuoti posėdžių turinio, vertinti liudytojų parodymus”, - sakė J. Sabatauskas, turėdamas omenyje šio advokato žurnalistams išsakytą mintį, kad verslininko J. Borisovo liudijimas padės nustatyti tiesą ir bus naudingas Prezidento gynybai.

• **Minimos Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos metinės.** Sausio 15 d. istorijos pamoka visose uostamiesčio mokyklose prasidėjo Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos 81-ųjų metinių minėjimas.

Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos diena uostamiestyje pažymima kasmet. Anot uostamiesčio savivaldybės Kultūros skyriaus darbuotojų, minint šią datą jau susiklostė net tradicijos. Viena iš jų - istorijos pamoka, tądien vykstanti visose miesto mokyklose. Mokiniai joje supažindinami su šiuo istoriniu įvykiu, prisimenamos anų dienų aktualijos. Vidurdienį, pakėlus vėliavas Teatro aikštėje, iš jos miestelėnų kolona pajudėjo paminklo “Arka”, pernai pastatyto Danės skvere, prie buvusios prefektūros, link. Šiame

skvere susirinkusieji sutiko ir naktiniame žygyje dalyvavusius Klaipėdos igulos karius, Klaipėdos krašto gyventojus.

Simbolinis žygis iš Kretingos ir Priekulės į Klaipėdą rengiamas jau ketvirtą kartą. Jame dalyvaujantys kariai ir gyventojai uostamiesčio link pajudėjo trečiadienio vakarą. Vėliau prie paminklo 1923 m. sukilimo dalyviams atminti įvyko žuvusiųjų pagerbimo ceremonija, kurioje dalyvavo Savivaldybės, Apskrities viršininko administracijos, kiti valdžios bei visuomenės atstovai, kariai, šauliai.

• **Rusija teigia kasmet prarandanti 200 mln. dolerių dėl krovinių tranzito per Lietuvą.** Rusijos ekonominės plėtros ir prekybos ministro pavaduotojas Maksimas Medvedkovas žurnalistams pareiškė, kad šalies bendrovės, transportuojančios krovinius į Ka-

raliaučių per Lietuvą, kasmet praranda iki 6 mlrd. rublių (apie 208 mln. JAV dol.), remdamasi RIA Novosti praneša ELTA.

M. Medvedkovas minėtus nuostolius siejo su tuo, kad Rusijai iki šiol nepavyko susitarti su Lietuva ir ES dėl muitinės procedūrų. Šiuo tikslu Rusijos ekonominės plėtros ir prekybos ministerijos delegacija sausio 15 d. lankėsi Vilniuje. Viceministras mano, kad problema būtų išspręsta supaprastinus krovinių tranzito tvarką ir ES pripažįstant Rusijos muitinės deklaracijas.

Anot M. Medvedkovo, būtina susitarti ir dėl mokesčių už veterinarinį patikrinimą, kuriuos pagal ES reikalavimus rusai turi mokėti vykdamai tranzitu per Lietuvos teritoriją. Rusijos pareigūnas minėjo, kad reikia išspręsti šių mokesčių dydžio klausimą.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ **ROLANDO PAKSO ŠEIMA**, nepaisydama galimos apkal-tos Seime, pradėjo rezidencijos Turniškėse remontą. Šalies vado-vo žmona Laima sakė esanti rami ir tikra, kad šiuose namuose gyvens artimiausius devynerius metus. Prezidentas namo įkūri-mo rūpesčius patikėjo žmonai, jis turėjo tik vieną prašymą - įrengti laiptelius ant šlaito, kad būtų galima nusileisti prie Neries. Konkursą remonto darbams atlikti laimėjo patraukliausią kainą pasiūlusi bendrovė “Panevėžio statybos trestas”. Remonto dar-bai ir naujų sanitarinių mazgų įrengimas kainuos apie 196 tūks-tančius litų. Iš viso namo remontui ir įrengimui šių metų Prezi-dentūros biudžete skirta 400 tūkstančių litų, tačiau Prezidentūros atstovai mano, kad dalį lėšų pavyks sutaupyti. Prezidento šeima Turniškėse, pasak Prezidentūros Ūkio skyriaus viršininko Eduar-do Tašlinskio, galėtų apsigyventi po trijų mėnesių.

■ **ŠAMONINGAS VILKINIMAS**. Institucijos, kurioms pa-vesta įvertinti VSD pažymoje minimų ir įtartinais ryšiais įtaria-mų pareigūnų veiklą, vilkina tyrimus. Nuo vadinamojo presiden-tinio skandalo pradžios praėjo daugiau nei du mėnesiai, nuo Sei-mo laikinosios komisijos išvadų ir atskirų nutarimų paskelbimo, kuriais raginama įvertinti kai kurių pareigūnų darbus, - daugiau nei mėnuo, tačiau iki šiol nė viena institucija nepriėmė ryžtingų sprendimų dėl VSD pažymoje minimų asmenų. Savo pareigas tebeeina Pagėgių meras Kęstutis Komskis bei Valstybinės sienos apsaugos tarnybos vadas generolas Algimantas Songaila. Kauno miesto taryba, nekreipdama dėmesio į Seimo laikinosios komisi-jos rekomendacijas, nesiima vertinti Tautvydo Barščio veiksmų ir to, ar jo veikla suderinama su Tarybos nario darbu, o Seimo Etikos bei procedūrų komisija nepateikė išvadų dėl Seimo nario Egidijaus Skarbaliaus abejotino elgesio ir artimų ryšių su priešta-ringos reputacijos stomatologe Renata Smailyte.

■ **PO ŠVENČIŲ** Prezidentas Rolandas Paksas buvo susirūpi-nęs dėl savo gyvybės. Jam nerimą sukėlė paštu gautas laiškas, kuriame įspėjama apie neva rengiamą pasikėsinimą į jį. Anoni-miniam laiške, kuriame minimi keli pasikėsinimo į R. Paksą variantai, yra ir ieškomiausio Lietuvoje nusikaltėlio Romo Za-molskio pavardė. Apie šį laišką Prezidentas pranešė prieš Kalė-das į Prezidentūrą pakviestam generaliniam prokurorui Antanui Klimavičiui.

■ **APIE POLITINĘ KRIZĘ ATEITIES KARTOMS**. Sausio 15 d. Prezidentas Rolandas Paksas filmavosi Lietuvos kino stu-dijos rengiamam kino metraščiui “Politinė krizė Lietuvoje”. Pa-sak režisieriaus Remigijaus Sabulio, valstybės vadovas atsakė į tris klausimus, pateikė savo požiūrį į Prezidentūros skandalą.

Režisierius po filmavimo nebuvo linkęs plačiai komentuoti susidomėjimą rodžiusiems žiniasklaidos atstovams, ką atsakė Prezidentas R. Paksas. Lietuvos kino studijos kūrybinė grupė taip pat nesutiko, kad patį filmavimo procesą fiksuotų fotografai, televizijos operatoriai. Kino juostoje filmuojami metraščiai yra skiriami archyvui, o ne plačiai žiūrovų auditorijai. Tai, ką kalbėjo 2004 m. sausio 15 d. apie politinę krizę Lietuvoje Prezidentas R. Paksas, kino archyvuose bus galima rasti ir po 10 ar 20 metų.

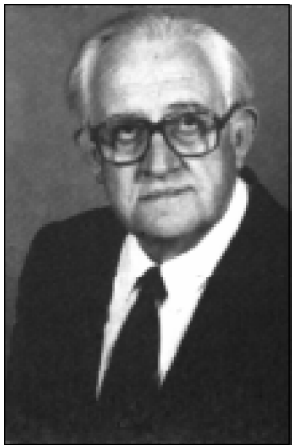
■ **PREZIDENTUI- “DURNIŲ LAIVAS”**. Rašytojas Vy-tautas Petkevičius pranašauja, kad skandalas aplink Prezidentą Rolandą Paksą baigsis niekuo. “Kuo baigsis skandalas? Niekuo nesibaigs, viskas liks taip, kaip yra. Jeigu šiandien vyktų nauji Prezidento rinkimai, R. Paksas laimėtų”, - sakė V. Petkevičius.

Rašytojas, dalyvaujantis visuomenės judėjime “Už teisingu-mą ir demokratinę Lietuvą”, susitiko su R. Paksu. Anot paties V. Petkevičiaus, jis pareiškęs pagarbą Lietuvos vadovui, atsi-ėmęs 2000 m. jam skirtą Nepriklausomybės medalį ir padovano-jęs Prezidentui neseniai išleistą knygą “Durnių laivas” su auto-grafu. Po susitikimo su Prezidentu V. Petkevičius juokavo su žurnalistais, esą siūlėsis į viceprezidentus ir kartu kritiškai verti-no žiniasklaidą. “Sensacija yra tokia, kad aš gerbiu instituciją, Prezidentą, ir šitaip elgtis, kaip elgiasi, dovanokit, žiniasklaida, drabstydama purvus pirmajam Respublikos žmogui, - taip ne-galima. Kol nėra teismo sprendimo, yra nekaltumo prezumpci-ja”, - kalbėjo V. Petkevičius.

Rašytojo nuomone, prieš Prezidentūrą yra surengtas šamokslas, siekiant užgožti “Williams” nelaimę”, augančias duonos, de-galų kainas. “Suprantate, kas yra - Prezidentūra apgulta durnių. Tai yra partijų šamokslas prieš žmogų, kuris norėjo šiek tiek pa-keisti gyvenimą Lietuvoje”, - kalbėjo jis. Kritiškai rašytojas ver-tino Seimą, kuriame inicijuojami siūlymai atimti teisę dalyvauti rinkimuose priesaiką sulaužiusiam pareigūnui. “Seimas - šiknių kompanija. Taip ir užrašykit - šiknių kompanija. Kiekvienas atei-na su savo interesiukais, kiekvienas nori sau ką pasidaryti”, - nevengė smagių žodžių V. Petkevičius. Jis neslėpė, kad po apdo-vanojimo įteikimo pasivaišino garsiąja “Renatos” kava Prezi-dentūros kavinėje.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Amerikos prezidentas Ge-orge Bush ir Meksikos prezi-dentas Vincente Fox buvo la-bai svarbūs Pietinės Amerikos valstybių vadų suvažiavimo da-lyviai. JAV prezidentas Bush yra suplanavęs kaip tvarkyti imigracijos problemas. Jis siū-lo nelegaliems imigrantams pro-gą padirbėti Amerikoje tris metus, tuo pačiu laiku susipa-žįstant su JAV gyvenimu, tvar-ka, įstatymais. Amerikos so-cialinis gyvenimas gerokai ski-riasi nuo kitų kraštų. Daug he-misferos gyventojų net ir pa-siūlė nesvarstyti labai opių ir sunkių problemų kaip civilinių konfliktų ir politinių nesusi-pratimų, paieškant tokiems klausimams kitus forumus. Prezidentui Bushui teko įjungti ir suvažiavimo darbotvarkę ter-orizmo klausimus bei laisvo-sios prekybos klausimus. Mek-sikos prezidentas Fox labai džiaugėsi imigrantų palengvi-nimo siūlymais, palaikė prezi-dento Bush planą, bet neslėpė, kad jis pats niekad nepalaikė Amerikos išivėlimo į karą Ira-ke. Prezidentas Bush pasakė, kad Vincente Fox yra pakanka-mai geras jo draugas, kad galė-tų išreikšti savo opinią ir tuo pačiu neprarasti savo bičiulys-tės.

Hemisferos valstybių vadų

KAS BUS IRAKE?

suvažiavime dalyvavo Sierra Madre kalnuose 34 šalių atsto-vai. Jungtinių Tautų sostinėje generalinis sekretorius Kofi Annan pareiškė, kad Irako ateities klausimai lieka ne-svarstyti. Jis dažnai svarsto Irako ateitį su JAV ambasado-riumi John Negroponte ir su Britanijos ambasadoriumi Emyr Jones Parry. Jam dar teks svarstyti Irako klausimus su Irako valdančios tarybos žmo-nėmis. Jau yra planų suskal-dyti Irako teritoriją į 18 provin-cijų ir išdalinti žemes pagal ten gyvenančių žmonių kilmę, re-ligiją. Jungtinių Tautų gen. sekr. Annan pasakė, kad dar nėra numatytas vaidmuo Jung-tinėms Tautoms, tačiau jo or-ganizacijai jau matosi spaudi-mas iš Abdel-Aziz al Hakim, kuris vadovavo Valdančiai ta-rybai gruodžio mėnesį. Al Ha-kim palaiko taryboje labai įta-kingą religinį vadovą Ajatola Ali al-Aziz al Hakim. Al Ha-kim gruodžio mėnesį raštu prašė JT sekretorių perimti Ira-ko tvarkymą. Sekretorius pain-formavęs al Hakim, kad būtų neįmanoma surengti Irake de-mokratinis balsavimas iki birželio. Su tuo sutinkanti ir karinė vadovybė Irake.

Bagdade sausio 9 d. suniai musulmonai apšaudė raketo-mis kelias šijitų mečetes, su-sprogdino kelis viešbučius, kuriuose mėgo sustoti užsienio žurnalistai.

Amerikos kariai Tikrito mieste yra puolę ir konfiskavę šijitų mečetėse rastus sandė-lius. Pentagonas praneša, kad Irake karo veiksmuose nuo ka-ro pradžios žuvo 494 kariai. Daugiausia sunių sektos puldi-nėjimų įvyko Bagdade ir Ba-qouba miestuose, neminint

Saddam Hussein gimtojo miesto Tikrit.

Pasikeitus metams, žuvus Irako diktatoriaus vaikams ir jį patį ištraukus, lyg nešvarią žiurkę iš požeminės slėptuvės, kyla klausimas, ar pasaulis taps švaresnis? Atsakymas - to dar nesimato. Arabų socialistų Baath partija nebuvo pastatyta ant moralinių ar dvasinių pa-matų. Visur vyravo jėga, prie-varta, žiaurumai.

Vakarų pasaulis kiek galė-damas rėmė Saddam diktatūrą. Prancūzai pardavinėjo Sadda-mui lėktuvus ir raketas. Tuo-metinė Sovietų Sąjunga siuntė skolon ginklus, karinę techni-ką, šarvuotuosius transporte-rius, uždelsto veikimo bombas, strateginę puolamąją ginkluo-tę. Irakas užpuolė Iraną, plana-vo kartu su Sirija pasiglemžti arabų smėlynuose paslėptą naftą. Arabų šeikai, bijodami Saddamo partijos ir fanatiškų islamistų, apsiginklavo kiek galėdami, padėjo Iranui pašalinti savo monarchiją, nes to norėjo žibalo laukus valdyda-mi užsienio reikalų ministrai islamo pasaulyje, skelbė kaip negražu skriausti ir dujomis žudyti kurdus ar kalnų turkus. Irako žygis Irane pareikalavo nemažai žuvusių iš abiejų pu-sių, sakoma, kad žuvo daugiau milijono. Irakas žadėjo sude-ginti pusę Izraelio. Kuveito ka-ro metu palestiniečiai naktimis ant stogų sulipę laukė atskren-dant arabų raketų. Kut mieste, 95 mylios į pietryčius nuo Bagdado, šijitai suorganizavo riaušes, apsupo valstybinius pastatus, reikalavo darbų ir duonos. Tvarką mieste prižiū-rėjo ukrainiečiai kareiviai, įvy-ko keli susišaudymai, buvo

(Nukelta į 3 p.)

Pinigai ginklams ir maistui. Prez. G. Bush pasirašė įstatymą pagal JAV Kongreso nutarimą skirti Irako ir Afganistano atstatymui 87.5 bilijonus dolerių (Irakui - 64.7 bilijonai). Prezidentą pasirašymo metu yra apsupę JAV Kongreso nariai. Dešinėje - Gynybos sekretorius Donald. H. Rumsfeld.

AP nuotr.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVA TURĖJO TAPTI PANAŠI Į RUSIJĄ

Konstitucinis Teismas nustatė, kad Lietuvos prezidentas, išimties būdu suteikdamas Lietuvos pilietybę jos atsisakiusiam, pažeidė Konstituciją ir įstatymą. Bet prezidentas pareiškė, jog Konstitucinio Teismo paskirtis yra ne vertinti asmens kaltumą, bet nustatyti teisės aktų konstitucingumą, reikią tik vertinti teisės aktus. Pagal R. Pakšą, Konstitucinis Teismas savo nutarimu tapo teismu ne aktui, bet asmeniui.

Vienas prezidento štabo advokatų teigia, kad Konstitucinio Teismo sprendimą galima kritikuoti ir gal nebūtina jį vykdyti. Esą, Teismas peržengia savo kompetencijos ribas, tad adv. K. Stungys teismo nutarimą pavadino neteisėtu aktu ir teisybės žadama ieškoti net Strasbūro teisme. Civilizuotame pasaulyje, bent iki šiol, negirdėta, kad demokratinėse valstybėse Konstitucinio Teismo sprendimas nebūtų vykdomas.

Kai mus pasiekė žinia, jog Lietuvos prezidentas savo tautą Naujųjų metų proga sveikino per Rusijos televiziją, manėme, kad tai pokštas, gandas, neteisybė. Deja, tai faktas. Jis pasiteisino, kad Lietuvos televizija atsisakiusi perduoti jo sveikinimą. Bet Lietuvos televizijos direktorius patvirtino, kad prezidentas ketinas sveikinti tautą - tą žinią jis išgirdęs tik gruodžio 29 dieną. Dėl to nebegalėjęs pertvarkyti visos jau parengtos programos. Tačiau sužinota, jog Rusijos televizijos kanalas apie R. Pakso kalbą žinojo gerokai anksčiau ir prieš savaitę ją išreklamavo savo programose. Ir tuoj, tą patį vakarą, tuoj po Lietuvos prezidento kalbos, per tą pačią stotį buvo perduotas Rusijos prezidento pasveikinimo žodis. Bet gi mūsų prezidentas savo kalboje per Rusijos televiziją dar skundėsi, jog Lietuvos Konstitucinis Teismas nutarė, kad jo dekretas dėl Lietuvos pilietybės suteikimo išimties tvarka jo finansiniam rėmėjui, pripažintas priešingu Lietuvos Konstitucijai ir negaliojančiu Lietuvos valstybėje. Visi jau žinome, kad tam rusų tautybės žmogui Lietuvos pilietybė buvo suteikta skandalingomis aplinkybėmis. Prezidentas jam pilietybę suteikė tuoj pat, kai jis, gyvendamas Lietuvos valstybėje, tos pilietybės atsisakė. Tada gavo Rusijos pilietybę ir po to vėl Lietuvos pilietybę iš naujo. Bet leiskite priminti, kad J. Borisovas ir pirmą kartą Lietuvos pilietybę gavo neteisėtai, nes sovietinės kariuomenės karininkui ji negalėjo būti suteikta. Aišku, kad jam Rusijos pasas yra svarbesnė vertybė, negu Lietuvos.

Iki šiol kiekvienas Lietuvos prezidentas, kaip ir demokratinių valstybių prezidentai, pakluso Konstitucinio Teismo sprendimui, bet Rolandas Paksas to nepripažįsta, pareiškdamas tai net per rusų televiziją. Mums, užsienio lietuviams, malonu buvo gauti pranešimą, jog Lietuvos Konstitucinis Teismas išaiškino, kad nuopelnai nematuojami pinigais, kuriuos užsienietis, norėdamas Lietuvos pilietybės, kad ir nemažomis sumomis skiria mokyklai, įmonei, labdaros organizacijai, sportui ar net pačiai valstybei.

Mes tikime, kad Lietuvos žmonės, kuriems patriotizmas nėra pajuokos objektas, pakils į dar vieną žūtutinę kovą už nepriklausomybę, kaip ir Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio metu - atgaivins laisvės kovų dvasią, kad išliktų Lietuva.

S. Tūbėnas

“THE ECONOMIST” KRITIKUOJA LIETUVIŠKĄ PRIVATIZAVIMO BŪDĄ

Vilnius, sausio 16 d. (ELTA). Maža valstybė - Lietuva turėjo didelių problemų privatizuodama nuo sovietinių laikų likusias valstybines įmones, rašo leidinys *The Economist*.

1999 metais didžiausią iš šių įmonių - “Mažeikių naftą” pardavus amerikiečių kompanijai, kuri ją tyliai perleido Rusijos bendrovei, kilo tiek daug triukšmo, kad protestuodamas atsistatydino tuometinis ministras pirmininkas Rolandas Paksas, vėliau pasinaudojęs dėl sandorio kilusiu visuomenės nepasitenkinimu, kad po trejų metų netikėtai laimėtų prezidento rinkimus.

Nors ir ne tiek, tačiau įdomus buvo ir neseniai vykęs Lietuvos valstybinių alkoholio bendrovių pardavimas. Vienas iš sandorių žlugo spalio mėnesį, kai potencialus pirkėjas italas neatvyko pasirašyti sutarties. Kitame privatizavime kilo nesutarimų, kai vietinės bendrovės naudai buvo atmestas geriausias įmonės iš kaimyninės Latvijos pasiūlymas.

Vėliau parlamentiniame tyrime išsiaiškinta, kad minėta vietinė įmonė gavo konfidencialios informacijos, nutekėjusios iš R. Pakso aplinkos. Šis kaltinimas yra įtrauktas į apkaltos procedūrą, kurią prezidentui parlamentas pradėjo gruodžio mėnesį, rašo *The Economist*.

Dabar Lietuvos vyriausybė gali sužlugdyti dar vieną sandorį. Praėjusių metų rudenį vyriausybė pasiūlė privatizuoti šalies elektros skirstomuosius tinklus parduodant dvi įmones,

aptarnaujančias rytinę ir vakarinę Lietuvos dalis. “Vakarų skirstomųjų tinklų” privatizavimas buvo skirtas vietiniams investuotojams ir vyko sklandžiai. To negalima pasakyti apie “Rytų skirstomuosius tinklus”, kurie buvo pasiūlyti užsienio investuotojams.

“Rytų skirstomieji tinklai” pritraukė rimtą pareiškėją, pasiūliusį solidžią - apie 150 mln. eurų - kainą. Problema ta, kad pareiškėjas yra iš kaimyninės Estijos, dar mažesnės už Lietuvą Baltijos valstybės. Regione smarkiai konkuruojama, tad parduoti įmonę pasipūtusiems estams neleidžia lietuvių išdidumas, rašo *The Economist*.

Lietuva norėjo pirkėjo iš Vakarų Europos. Tačiau pasukutinę minutę pasitraukė didžiausia viltimi laikyta Vokietijos įmonė E.ON, palikusi Estijos “Eesti Energia” vienintele konkurso dalyve. “Eesti Energia” pasiūlymas galioja iki kovo mėnesio, tačiau parlamento komitetas jau patarė “Rytų skirstomųjų tinklų” privatizavimą atidėti vieneriems ar dvejiems metams. Atrodo, kad tam yra labai linkusi pritarti ir sutrikusi vyriausybė.

Norėdama paaiškinti savo pasipriešinimą, Lietuva tvirtina, kad “Eesti Energia” yra pernelyg maža ir per daug išsiskolinusi, kad keltų pasitikėjimą kaip savininkė. Be to, įmonė yra valstybinė monopolininkė, kuri, anot lietuvių, pati turės būti restruktūrizuota ir privatizuota. Dėl to galutinis “Rytų skirstomųjų tinklų” savininkas liktų neaiškus.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

sužeistų, neramumuose minia padarė žalos pašto įstaigai. Ukrainiečiai kariai bandė tvarkyti minią šaudydami į orą, tačiau 400 žmonių minioje buvo 11 sužeistų, jie pateko į ligoninę.

— Keliais sakiniais —

• **Jeruzalės** miesto pakraštyje Izraelio valdžia pradėjo statyti mūrinę 25 pėdų aukštumo sieną. Iki šiol statyta siena, kuri garantavo izraeliečių saugumą buvo nesunkiai perlipama. Dabartinė yra daug tvirtesnė, pajavairinta aštriom vielom, iškastais bunkeriais, minų laukais. Vietiniai Abu Dis gatvės gyventojai pravardžiuoja sieną “Berlyno siena”. Ji primena Rytų Vokietijos 13 pėdų aukštumo barjerą, kuris neleisdavo vokiečiams pasprukti iš rytų į vakarus. Palestiniečiai skundžiasi, kad ši naujoji siena atskiria vietinius palestiniečius nuo jų darboviečių, mokyklų ir ligoninių.

• **Buvęs Gruzijos** prez. Eduard Ševardnadze paskelbė, kad jis padės valdyti naujam prezidentui Saakašvili, jei tas pageidaus.

• **Egipte** nukritęs keleivinis lėktuvas nuskendo Raudonojoje jūroje. Lėktuve buvo 148 žmonės. Egipto spauda rašo, kad lėktuvą sunaikinti padėjo teroristų “Taikos apaštalu” grupuotė.

• **Iš Italijos** į Londoną buvo atsiųstas įtartinas siuntinys, skirtas Didžiosios Britanijos darbiečių partijos atstovui Europos parlamente Gary Titley. Siuntinys lengvai sužeidė biuro tarnautoją.

• **Libijos** vyriausybė pažadėjo atlyginti lėktuvo nelaimėje žuvusių keleivių giminaičiams, kurių daugiausia buvo iš Prancūzijos - 54. Lėktuvą numušė teroristai 1989 m.

• **Trijų Karalių** šventės proga, sausio 6-tąją popiežius Jonas Paulius II pasakė, kad iš tos vietos, kurioje gimė Kristus

Pasak *The Economist*, šie argumentai skamba neįtikinamai. Nors, vertinant pagal pasaulinius standartus, “Eesti Energia” yra nedidelė, jos pelnas ir turtas yra penkiskart didesni už “Rytų skirstomųjų tinklų”. Be to, “Eesti Energia” skolinimosi vertė yra aukštesnė nei pačios Lietuvos. Vykdamant Europos Sąjungos, į kurią Estija įstos gegužę, reikalavimus, įmonė jau buvo pertvarkyta į atskirus apskaitos ir veiklos padalinius. “Eesti Energia” gali būti anksčiau ar vėliau privatizuota, tačiau tai tikriausiai vyks akcijas siūlant viešai, o ne parduodant vienam pirkėjui.

“Eesti Energia” tvirtina, jog Baltijos šalys turi panašius strateginius interesus - jos visos bijo priklausomybės nuo Rusijos. Lietuvai nuogaustaujant, kad ilgainiui jos energetikos sektorių perims Rusija, dėl to bent jau ne mažiau nerimauja ir Estija.

“Eesti Energia” siūlo regioninę konsolidaciją. Prieš trejus metus Estijos įmonė siekė susilieti su Latvijos valstybine energetikos monopolininke “Latvenergo”, tačiau šie ketinimai žlugo dėl politinio pasipriešinimo. Jei “Eesti Energia” nepavyks gauti “Rytų skirstomųjų tinklų”, jos žvilgsnis tikriausiai ir vėl nukryps į Latviją. “Eesti Energia” gali tikėtis pasiekti savo tikslų Lietuvoje po gegužę įvyksiančios ES plėtros, kai visų valstybių narių įmonėms turės būti sudaromos vienodos sąlygos.

Karalius valstybių valdovai turi parodyti glaudų ir nuolatinį bendradarbiavimą, siekti taikos tiesoje, teisingume, laisvėje ir broliškoje meilėje.

• **JAV žemės ūkio** įstaigos paskelbė, kad Washingtono valstijoje kovojant su kempingės plitimu teks išskersti apie 450 veršiukų.

• **Amerikos FBI** agentūra siunčia grupę agentų iš Floridos padėti išaiškinti Gvatemaloje vykusį turistų užpuolimą. Užpultas buvo amerikiečių mormonų autobusas, turistai buvo apvogti, vienas amerikietis mirė nuo žaizdų.

• **Britanijos** *The Daily Telegraph* laikraštis turėjo pokalbį su Sirijos prez. Bashar al-Assad. Jis pasakė, kad jo šalis turi teisę turėti masinio žudymo ginklus, nes Sirijai nuolat gresia Izraelio agresija.

• **Londono** akcijų biržoje krito dolerio kursas ir pirmą kartą euras pakilo virš 1.28 JAV dolerio ribos.

Lietuvos prez. Rolandas Paksas Naujųjų metų naktį sveikinimą lietuviams pasakė per Rusijos televiziją, kuris kartu su žmona Laima buvo *Lietuvos ryto* korespondento J. Staselio nufilmuotas.

LR PREZIDENTO ROLANDO PAKSO KALBA IŠKILMINGAME SEIMO POSĖDYJE, SKIRTAME LAISVĖS GYNĖJŲ DIENAI PAMINĖTI 2004 M. SAUSIO 13 D.

Pone Seimo pirmininke, pone Ministre pirmininke, Jūsų Eminencija, Ekscelencijos, garbūs parlamentarai ir svečiai, brangieji tėveliai, prieš tryliką metų sausio naktį netekę vaikų, ir vaikai, kurių tėvus tą baisiąją valandą pakirto okupantų smurtas, žuvusiųjų broliai ir seserys,

1991 metų sausio 16-ąją, atsisveikinant su žuvusiaisiais, poetas Justinas Marcinkevičius pasakė tokius žodžius: “Lietuva pasilenkia prie jų ir užkloja juos amžina laisve”.

Nors laikas ir vis nauji įvykiai daug ką atmintyje užgožia, bando ištrinti tada patirtus išgyvenimus, tragiška ir didinga Sausio 13-oji visada turi išlikti kaip nepalenkiamos kovos už laisvę simbolis, kaip aukos, tautos susitelkimo ir jos aukščiausios valios išraiškos diena.

Prabėgo tryliką metų, ir jau bręsta karta, kuriai Loretos Asanavičiūtės, Virginijaus Druskio, Rolando Jankausko, Rimanto Juknevičiaus, Alvydo Kanapinsko, Algimanto Kavoliuko, Vido Maciulevičiaus, Tito Masiulio, Alvydo Matulkos, Apolinaro Povilaičio, Igno Šimulionio, Vytauto Vaitkaus, Dariaus Gerbutavičiaus, Vytauto Koncvičiaus vardai yra žinomi, deja, tik iš pasakojimų ir negausių publikacijų.

Žinau, kad proginis, kartą per metus, žuvusiųjų artimiesiems bei sunkiai nuo karinės agresijos nukentėjusiems rodomas valdžios dėmesys yra tarsi savotiška prievolė, ir manau, jog tai nėra pakankamas valstybės rūpestis tais, kurie prarado brangiausius žmones bei gyvaisiais, iki šiol jaučiančiais patirtų sužalojimų padarinius.

Vakar susitikau su žuvusiųjų artimaisiais ir kai kuriais nukentėjusiais laisvės gy-

nėjais. Suvokiu, kad mes visada būsime jiems skolingi, tačiau aišku ir tai, jog likimo nuskriausti žmonės bent jau socialiai neturi būti skriaudžiami dar ir savos valstybės, už kurią žuvo jų tėvai ir vaikai.

Be to, nemanau, jog valstybė yra padariusi viską, kad teismo išnagrinėtų Sausio bylą, kurioje pavyko nubausti tik keletą Lietuvos komunistų partijos ortodoksų, galėtume vertinti kaip teisingumo pergalę.

Gerbiamieji,

Sausio naktis atskleidė naują patirtį: ginkluotos vien laisvės idėja tautos valia - sutelkta ir visuotinė - yra neįveikiama. Prieš ją net brutali, ginklais ir šarvais žvanganti kariauna esti bejėgė.

Kai grėsmės akivaizdoje ginti radijo ir televizijos objektų bei Aukščiausiosios Tarybos rūmų sukilo visa Lietuva, atrodo, tarsi kiekvienas jos pilietis skuba prisiimti savąją atsakomybę ir rizikos dalį.

Tai unikali patirtis. Ji įsakmiai ragina mus išmintingai mokytis iš praeities, reikliai vertinti dabartį ir atsakingai žvelgti į ateitį.

Tačiau gyvenimas dažnai klostosi taip, kad, vos atlėgus įtampai ir nutolus akivaizdžiam pavojui, praeities pamokos mums tampa tarsi nereikšmingos.

Nors 1991-aisiais Lietuvos nepriklausomybės priešai naudojo ne vien tankus, bet ir ideologinius ginklus, pavyzdžiui, rafinuotą valstybės vadovų juodinimą bei bandymus kiršinti juos tarpusavyje, tuo metu tauta aiškiai suvokė, už ką ir prieš ką kovoja.

Mes kovojome prieš tariamą tiesą ir vienintelę nuomonę, sklindančią iš svetimų ruponų, prieš rinkimus, kuriuose

99 procentai rinkėjų balsuoja už vienos partijos statytinius, prieš teismus, kurie kitaip manančius uždaro į beprotnamius, prieš KGB, kurio mės-malė gali sulaužyti bet koki likimą.

Mes kovojome už laisvę ir demokratiją, už laisvų žmonių orumą ir teisę gyventi be baimės, kad gali būti sekamas, kad bet kada gali laukti psichologinio spaudimo ar smurto.

Žmonės, kurie budėjimu, savo nuolatinio buvimo prie svarbiausių valstybės objektų apgynę Lietuvą, tada negalėjo apeliuoti į civilizuotame pasaulyje pripažįstamas žmogaus teises ir laisves.

Iš laisvės ir teisingumo idėjų susiformavusi šiuolaikinė žmogaus teisių samprata okupaciniam režimui buvo svetima, veikiau visiškai atgrasi ir priešiška. Užtat juo labiau turime branginti tas idėjas ir ginti žmogaus teises dabar, kai, atrodytų, reikia tik uoliai puoselėti brangia kaina iškovotą laisvę.

Tryliką metų einame pasirinktu Europos keliu, ir šis sprendimas niekam arba beveik niekam Lietuvoje nekelia abejonių. Kaip 1991 metų vasario 9-ąją žmonės pasakė tvirtą “taip” už nepriklausomą demokratinę valstybę, taip praėjusių metų gegužės mėnesį tauta pasisakė už ateitį vieningoje Europoje.

Esu įsitikinęs, kad šiuo metu Lietuvoje sukelta politinė sumaištis neturi sulėtinti mūsų žingsnių, einant pasirinktu keliu. Be to, manau, kad į Europą turime ateiti ne tik su gerai išlaikytomis ekonomikos egzaminais, bet ir kaip brandi teisinė valstybė.

Valstybė, kurioje kiekvienas - nuo paprasto piliečio iki

OPOZICIJA NESIKLAUSĖ PREZIDENTO KALBOS

Vilnius, sausio 13 d. (ELTA). Seime iškilmingai minint Laisvės gynėjų dieną, opozicinių Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) bei Liberalų ir centro frakcijos nariai paliko posėdžių salę, kai į susirinkusiuosius kreipėsi Lietuvos Prezidentas Rolandas Paksas.

Komentuodamas šį politikų žingsnį, buvęs Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininkas parlamentaras Vytautas Landsbergis sakė, kad “kitaip pasielgti nebuvo galima, nes Sausio 13-ąją žmonės mirė už valstybę, o Prezidentas R. Paksas šiandien ją griauja”.

Lietuvos Prezidentas R. Paksas, po iškilmingo posėdžio paprašytas pakomentuoti tokį opozicijos elgesį, sakė nemanąs, kad tai suteikia jiems garbės. Šalies vadovas paklaustas, ar nereikėjo iškilmingame posėdyje susilaikyti nuo politinių kalbų, pažymėjo, kad Sausio 13-osios aukų artimieji, jų tėvai ir vaikai tikrai nenusipelnė tokių kalbų.

Lietuvos Prezidentas R. Paksas, Seime kalbėdamas ir apie šių dienų aktualijas, nuoširdžiai atsiprašė Sausio 13-osios aukų artimųjų, kuriems, anot jo, skausmą sukelia ir pastarųjų mėnesių įvykiai.

Jo įsitikinimu, šiuo metu Lietuvoje sukelta politinė sumaištis neturi sulėtinti mūsų žingsnių einant pasirinktu keliu. R. Pakso nuomone, į Europą turime ateiti ne tik su gerai išlaikytomis ekonomikos egzaminais, bet ir kaip brandi teisinė valstybė. “Valstybė, kurioje kiekvienas - nuo paprasto piliečio iki šalies vadovo - turi būti vienodai lygus prieš įstatymą ir kiekvienam žmogui turi galioti dar Pirmojo Lietuvos Statuto postulatuose formuluoti principai, kaip nekaltumo prezumpcija bei vien teismo teisė nustatyti kaltę ir skirti bausmę”, - pabrėžė R. Paksas.

Savo kalboje šalies vadovas pripažino, kad Laisvės gynėjams dar neskiriamas užtektinas dėmesys. Jis pažymėjo, kad likimo nuskriausti žmonės bent jau socialiai neturi būti skriaudžiami dar ir savos valstybės, už kurią žuvo jų tėvai ir vaikai. “Žinau, kad proginės, kartą per metus, žuvusių artimiesiems bei sunkiai nuo karinės agresijos nukentėjusiems rodomas valdžios dėmesys yra tarsi savotiška prievolė ir, manau, kad tai nėra pakankamas valstybės rūpestis tais, kurie prarado brangiausius žmones, bei gyvaisiais, iki šiol jaučiančiais patirtų sužalojimų padarinius”, - sakė R. Paksas. Be to, R. Paksas sakė nemanąs, jog valstybė yra padariusi viską, kad teismo išnagrinėtų Sausio 13-osios bylą, kurioje pavyko nubausti tik keletą Komunistų partijos ortodoksų, galėtume vertinti kaip teisingumo pergalę.

šalies vadovo - turi būti vienodai lygus prieš įstatymą ir kiekvienam žmogui turi galioti dar Pirmojo Lietuvos Statuto postulatuose formuluoti principai kaip nekaltumo prezumpcija bei vien teismo teisė nustatyti kaltę ir skirti bausmę.

Šia proga noriu pacituoti Vaclavo Havelo, to meto Čekijos prezidento, mintis, kurias jis prieš aštuonerius metus išsakė Vilniaus universitete: “Man atrodo, tėra vienintelis būdas sudaryti sąlygas darniam žmogiškojo identiteto įsikūnijimui visais jo lygmenimis bei pavidalais - tai demokrati-niame pasaulyje išsivystęs pilietinis principas ir būtinybė kurti pilietinę visuomenę, nepažeidžiančią nė vieno žmogaus savitumo, atvirkščiai, atveriančią jam erdvę, tiesa, tik tokią, kuri nekalia grėsmės kitų siekiams realizuoti.

Tai įmanoma tik teisinėje valstybėje, priėmusioje visiems

privalomas bendrabūvio taisykles, kur gerbiama žmogaus teisių įvairovė ir tik griežtai nu-statytu būdu jos ribojamos tiek, kad negrėstų kitų žmonių teisėms”.

Brangindami tai, dėl ko kovojome, privalome įžvelgti ir kai kurias šių dienų tendencijas. Ar sustiprins mus baubų ir fobijų kūrimas? Ar sugebėsime atskirti tikrą tiesą nuo tariamos, tikrus priešus nuo tų, kuriuos aštrioje politinėje kovoje sukuria laki fantazija?

Svarbiausia, mums visiems suvokti savo atsakomybę už tai, kad savo veiksmais ir žodžiais nepakirstume piliečių tikėjimo valstybe ir neįžeistume atminimo tų, kuriuos šiandien minime. Turime tapti valstybe, verta žuvusių už ją aukos.

Nuoširdžiai atsiprašau Sausio 13-osios aukų artimųjų, kuriems skausmą sukelia ir pastarųjų mėnesių įvykiai.

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

JAV LB Krašto valdyba 2003 - 2006 metams.

Alf. Dziko nuotr.

JAV LB XVI IR XVII KRAŠTO VALDYBŲ POSĖDIS

JAV LB valdybos posėdyje 2003 m. gruodžio 6 d. pristatyta nauja Krašto valdyba. LB Krašto valdybos pirmininkė Vaiva Vėbraitė į naują valdybą pasirinko ilgametę patirtį turinčius visuomenininkus ir naujus žmones. Kultūros tarybos pirmininkė - Marija Remienė. Vicepirm. mokslo reikalams - dr. Stasys Bačkaitis. Religinių reikalų tarybos pirm. - ses. Margarita Bareikaitė. Švietimo reikalų tarybos pirm. - Dalilė Polikaitienė. Iždinin-

kas - Ramutis Pliūra. Vykdomasis pirm. - Alfonsas Dzikas. Sekretorė - Giedrė Stankūnienė. Reikalų vedėja - Regina Stanikaitytė. Vicepirm. LB ištekliais - dr. Laima Karosienė. Vicepirm. jaunimo reikalams - Sigita Simkuvienė. Socialinių reikalų tarybos pirm. - Juozas Polikaitis. Vicepirm. sporto reikalams - Laurynas Misevičius. Visuomeninių reikalų tarybos pirm. - Asta Banionytė. Vicepirm. Lietuvių bendruomenės plėtotei - dr. Elona Vaišnienė. Dar nepaskirtas ekonominių

reikalų pirmininkas. JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos atstovu LB Krašto Valdybai - Aras Mattis. LB atstovais Lietuvių fondo pelno skirstymo komisijoje - dr. Ona Daugirdienė, Marius Laniauskas, Almis Kuolas, antrininku - Vytautas Janušonis. Svarbu pažymėti, kad naujoje valdyboje prie sekretorės pareigų yra įsteigtas sekretoriatas. Penki jo nariai bus atsakingi už žinių telkimą, informacijos paskleidimą radijuje, spaudoje, LB ir kituose tinklapiuose. *Sigita Simkuvienė*

J. SABATAUSKAS ATMETA PREZIDENTO GYNYBOS INTERPRETACIJAS

Vilnius, sausio 15 d. (ELTA). Iš Seimo specialiosios komisijos posėdžio išprašyti leidimo dirbti su slapta informacija negavę Prezidento atstovai reiškė nepasitenkinimą komisijos darbu. Posėdyje apklausiant žvalgybos ir kontržvalgybos vadovą Gintarą Bagdoną, iš posėdžio salės turėjo išeiti leidimo dirbti su slapta informacija dar negavę visi Prezidento atstovai ir vienas komisijos narys - liberalcentristas Raimondas Šukys. Prezidentui atstovaujantis advokatas Kęstutis Stungys žurnalistams pareiškė, jog Prezidentas negauna iš komisijos reikiamos medžiagos ir todėl "praktiškai yra šalinamas iš proceso".

Komisijos pirmininkas Seimo narys Julius Sabatauskas su priekaištais nesutiko ir pažymėjo, jog advokatai turi galimybę susipažinti su specialiojoje Seimo raštinėje esančiais riboto naudojimo konfidencialiais dokumentais ir juos kopijuoti. Šia galimybe komisijos nariai nesinaudojo, tad kai kurių dokumentų advokatai gali turėti daugiau už komisijos narius. Baigtinis visų komisijos dokumentų aprašas, pasak jo, bus pridėtas prie komisijos išvadų jai baigus darbą. Į Prezidento gynybos pastabą dėl laiko susipažinti su dokumentais stokos J.Sabatauskas atsakė, jog laiko trūksta visiems komisijos nariams. "Tiek Prezidentas, tiek jo atstovai turi daug daugiau galimybių susipažinti su dokumentais nei komisijos nariai. Aš esu vienas, o jų yra šeši. Jie gali dalintis medžiaga, o komisijos nariai su visa medžiaga turi susipažinti patys", - teigė parlamentaras. Jis pažymėjo, kad Prezidentas gali naudotis ir savo patarėjų paslaugomis.

Atmetas advokatų tvirtinimas, esą komisija turinti dirbti vadovaudamasi Baudžiamojo proceso kodeksu: "Tai yra ne baudžiamoji byla. Tik baudžiamosios bylos tiriamos pagal BPK. Mūsų komisija įsteigta remiantis Seimo Statutu". Seimo nario žodžiais, pagal Statutą liudytojų bei ekspertų apklausa iš tikro vykdoma pagal tam tikras BPK taisykles: "jie kviečiami ir apklausiami išspėjant apie atsakomybę". Tačiau atodaira į BPK reikalinga tik išspėjant dėl liudytojų atsakomybės. Visas komisijos darbas, parlamentaro teigimu, vyksta vadovaujantis Seimo Statutu ir pagal komisijos patvirtintą reglamentą. J. Sabatauskas taip pat pažymėjo, jog nei Konstitucija, nei Seimo Statutas nenumato Prezidentui ar jo gynybai galimybių kvestionuoti komisijos išvadų.

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)
XXXVI

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos - Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir Rusijos SFSR prezidentas Borisas Jelcinas, pasirašius tarpvalstybinę sutartį Maskvoje 1991.07.29.

Vien šių eilučių autoriui "Tiesoje" ir kituose respublikiniuose laikraščiuose pavyko paskelbti daugiau kaip 30 gan stambokų straipsnių, kuriuose buvo nagrinėjami LKP savarankiškumo, partijos ir tautos, socializmo, klasinės sampratos, partijos nusikaltimų ir kai kurie kiti klausimai. Tai turėjo padėti ir abejojantiems LKP nariams geriau suvokti (nors straipsniai buvo ir gero-kai dar apkarpomi, **cenzūrujami**), kas buvo ir yra ta ko-

munistų partija, kokie tikrieji jos siekiai ir tikslai, įrodyti, kad nebuvo ir nėra socializmo, kad internacionalizmas - tai priedanga rusifikacijai vykdyti, kad iki tol LKP iš prigimties negalėjo išreikšti lietuvių tautos siekių, kad SSRS ir LSSR esama politinė ekonominė sistema nesuderinama su demokratija ir viėšumu ir pan.

1989 m. liepos 10 d. LKP CK sudarė savo komisiją LKP programiniams dokumentams

rengti. Į ją surašė beveik visų partijos miestų ir rajonų komitetų pirmuosius sekretorius, CK darbuotojus, partijos veteranus. Sudarė šiai komisijai pavaldžią darbo grupę iš 55 žmonių, tarp kurių iš minėtos prie MA veikusios Inicijatyvinės grupės buvo įrašytas ir šių eilučių autorius. Suprantama, kad tokia daugybė žmonių (iš viso apie 120) nieko rimto ir negalėjo nuveikti. Tai paaiškėjo rugpjūčio 5 d. LKP CK įvykusiame komisijos ir darbo grupės bendrame susirinkime. Senieji partiečiai kaip R.Šarmaitis, taip pat naujasis CK sekretorius V.Baltrūnas ir kiti tokie stengėsi nukreipti diskusiją, keldami klausimą, ar iš tikro atėjo laikas svarstyti LKP statusą? Vengė išsakyti savo poziciją ir A.Brazauskas, V.Beriozovas. "Maskva mums netrukdo dirbti", - įtikinėjo susirinkusius A.Brazauskas. Daugelis buvo nuomonės, kad jei ir reikia pertvarkyti LKP, jei ir reikia jai didesnio savarankiškumo, tai tik sprendžiant finansinio pobūdžio klausimus. Daugelio

nuomone, Maskva jau ir taip daug buvo "leidusi" Lietuvai: gegužės 18 ir 26 d. LSSR Aukščiausiosios tarybos sesijos posėdžiuose buvo priimtas įstatymas "Dėl LSSR ekonominio savarankiškumo pagrindų", kuriame respublikai numatytas palyginti gan didelis ekonominis savarankiškumas, priimtas kitas įstatymas, kuriuo pakeisti respublikos Konstitucijos 11, 31, 37 ir 70 straipsniai, kad Lietuvoje galioja tik respublikos ratifikuoti įstatymai, kad santykiai su SSRS bei kitomis valstybėmis turi būti nustatomi tik tarpvalstybinių sutarčių pagrindu.

NEMIELA TIESA

Buvo pradėtas drąsiau judinti ir Baltijos valstybių nepriklausomybės atkūrimo klausimas. 1989 m. gegužės 13-14 d. Taline vykusioje Sąjūdžio, Latvijos ir Estijos liaudies frontų atstovų asamblėjoje buvo priimta rezoliucija "Dėl stalinizmo nusikaltimų", Kreipimasis į Europos valstybių vadovus, į SNO Generalinį sekretorių ir į SSRS Aukščiausiosios tarybos Prezidiumo pirmininką. Dokumentuose reikalaujama, kad būtų pripažįstama nusikalstama SSRS vykdyta politika prieš Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybes ir jų tautas, nubausti genocido iniciatoriai ir vykdytojai ir kt.

Iš dalies tas mintis pakartojo LKP CK pirmasis sekretorius A.Brazauskas, gegužės 30 d. kalbėdamas SSRS liaudies deputatų suvažiavime. Jis pareikalavo, kad 1939 m. SSRS ir Vokietijos sutarties slaptieji protokolai būtų pripažinti neteisėtais.

Atsižvelgus į tai, **liepos 19 d. LSSR AT Prezidiumo nutarimu buvo sudaryta komisija 1939 m. SSRS ir Vokietijos sutartims tirti**: J.Požela (pirmininkas), P.Kūris, V.Baltrūnas, V.Beriozovas, P.Ignotas, V.Jemeljanovas, J.Kubilius, V.Landsbergis, J.Marcinkevičius, K.Motieka, J.Nekrošius, J.Paleckis, R.Ozolas, L.Sabutis, L.Šepetys, D.Šniukas, H.Zabulis, A.Žukauskas. Komisija rugpjūčio 22 d. oficialiai paskelbė, kad "1939-1941 m. Vokietijos-SSRS neteisėtų sutarčių realizavimas yra tarptautinis nusikaltimas, kurio pasekmių likvidavimas nėra vien tik SSRS vidaus, bet ir Europos bei viso pasaulio valstybių bendrijos reikalas. Jis turi būti išspręstas visuotinai pripažintų tarptautinės teisės principų ir normų pagrindu, pirmiausia - tiesiogiai atsakingų už jį valstybių ar jų perėmėjų iniciatyva." To dokumento paskelbimas sukėlė tikrą šoką ne tik "tikriesiems" komunistams, bet ir šiaip prorusiškai nusiteikusiems. (Bus daugiau)

Clevelando skautų Kūčiose susitiko Vincas Apanius, Algis Balčiūnas, S. Matas ir Arvydas Paulionis. G. Juškėno nuotr.

MAŽOSIOS LIETUVOS ISTORIKO SUKAKTIS

Š. m. sausio 10 d. Mažosios Lietuvos reikalų tarybos vicepirmininkui, Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto vyresniajam moksliniam redaktoriui, įžymiam Mažosios Lietuvos istorikui daktarui Algirdui Matulevičiui sukako 65-eri.

Sukaktuvininkas dr. A. Matulevičius gimė garsiuose Giedraičiuose (čia nuo lietuvių gavo į kaulus lenkų generolas Želigovskis). 1966 me-

tais baigė Vilniaus universiteto istorijos-filologijos fakultetą. 1973 m. tapo humanitarinių mokslų daktaru. Jo disertacijos vadovu buvo garsus istorikas, akademikas Vytautas Merkys. Nuo 1972 metų dr. A. Matulevičius dirba enciklopedininko darbą. 1996 metais jis tapo vienu iš “Mažosios Lietuvos enciklopedijos” iniciatorių ir rengėju, jos Istorijos skyriaus vedėju. Dr. A. Matulevičius yra aktyvus visuome-

nininkas, vienas iš Mažosios Lietuvos reikalų tarybos iniciatorių (nuo 1994 metų jos vicepirmininkas).

A. Matulevičius yra kapitalinės monografijos “Mažoji Lietuva XVIII amžiuje”, daugelio studijų ir kelių šimtų straipsnių Mažosios Lietuvos tema enciklopedijose, žurnaluose ir laikraščiuose autorius, tarptautinių mokslinių konferencijų pranešėjas, kitų istorikų darbų redaktorius ir recenzentas, kompe-

tingiausias kelionių po Karaliaučiaus kraštą ir Lenkijai atitekusių Rytprūsių dalies vadovas. Mokslininką ypač domina Mažosios Lietuvos lietuvių autochtoniškumo ir jų germanizavimo problemos, socialinio gyvenimo ir kartografijos klausimai.

Sukaktuvininką dr. A. Matulevičių pagerbė Lietuvių tautininkų būstinėje susirinkę Mažosios Lietuvos reikalų tarybos nariai ir talkininkai, o jo darbovietėje - Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto bendradarbiai, “Mokslo Lietuvos” vyriausiasis redaktorius G. Zemlickas, Lietuvos

Mokslo ir užsienio akademijų akademikai dr. V. Merkys ir dr. Z. Zinkevičius.

Pagrindinę Mažosios Lietuvos dalį užvaldžiusi Rusijos Federacija irgi įvertino dr. A. Matulevičiaus kompetenciją, suteikusi jam “Persona non grata” titulą. Mokslininko neapgynusi, Lietuvos Vyriausybė gal būt, savo ruožtu, rengia jam kitokią apdovanojimą. Palauksim, pamatysim. O dabar, linkime brangiam jubilatui tvirtumo, stiprybės ir energijos. Jų (kaip ir įkvėpimo) dar prireiks “Mažosios Lietuvos istorijai” užbaigti ir išleisti.

Vytautas Šilas,
Mažosios Lietuvos reikalų tarybos pirmininkas

Lietuvos prez. Rolandas Paksas, kalbėdamas per Rusijos televiziją, suabejojo Lietuvos Konstitucinio Teismo nutarimu dėl pilietybės suteikimo J. Borisovui neteisėtumo.

Algirdas Vokietaitis

SLAPTA MISIJA Į ŠVEDIJĄ

II

1943 m. kovo 17 d. vokiečiams uždarius aukštąsias Lietuvos mokyklas, likau dirbti vien K.K. Rūmuose, kurių žinioje, pagal seną Kūno kultūros įstatymą, buvo ne vien fizinis auklėjimas mokyklose, bet ir sportinė veikla sporto klubuose bei organizacijose.

Civilinei vokiečių administracijai perėmus valdžią Lietuvoje ir uždarius visas politines bei rezistencines organizacijas, sporto klubų egzistencija bei veikla nebuvo paliesta; jiems ir toliau leista veikti K.K. Rūmų priežiūroje ir kontrolėje. Tokiu būdu mūsų sporto klubai išliko vieninteliai viešai veikią lietuvių jaunimo organizuoti junginiai; jų veikla buvo nepriklausoma nuo tiesioginės vokiečių administracijos kontrolės. Visą atsakomybę už jų veiklą nešė K.K. Rūmai. Čia man kilo mintis sportine priedanga išplėsti sporto klubų veiklą į bendrą patriotinį lietuviško jaunimo sąjungą, kuris taptų priešvara vokiečių bandymams pritraukti mūsų jaunimą į nacionalsocialistinio pobūdžio organizacijas (Latvijos

pavyzdžiu). Tam projektui pritarė ir LLKS vadovybė, ir daugelis Sąjungos narių, ypač tų, kurie priklausė naujai susikūrusiems “Perkūno” ir “Šarūno” sporto klubams, dalyvavo to projekto vykdyme. Tenka tik apgailestauti, kad šio plano esmės ir reikšmės mūsų jaunimo patriotinei dvasiai išsaugoti nesugebėjo perprasti kai kurie dar iš prieškarinių laikų išlikusių sporto klubų vadovai, kurie ir toliau savo veiklą norėjo rikiuoti vien siaurai suprasto varžybinio sporto kryptimi.

IŠVYKIMAS ŠVEDIJON

Mūsų pagrindžio vadovybė, neturėdama tuo laiku patyrimo slaptų kelionių organizavime į kitus kraštus, išleido mane į šitą kelionę “nuoga”, t.y. jokių fiktyvių asmens dokumentų. Vienintelė priedanga nelegaliai mūsų kelionei buvo Šventosios uosto administracijos išduotas raštiškas leidimas keturiems Lietuvos žvejams - J. Baužiui, J. Buteniekiui, Kaziiui Jurevičiui ir jo tėvui - vykti žvejoti Baltijos jūroje. Kadan gi K. Jurevičiaus tėvas dėl se-

nyvo amžiaus pabūgo kelionės ir su mumis vykti nenorėjo, tai jo vietą, kaip ketvirtas žvejys, užėmiau aš. Tuo atveju, jei mūsų kateris būtų vokiško kariško laivo sulaikytas patikrinimui, mes turėtume vaidinti “žvejybą” (visus žvejybos reikmenis vežėmės laive) ir dengtis tuo bendru leidimu žvejoti.

Kartu su paskutine rezistencinio pobūdžio medžiaga ir VLK-o pinigais (mano pirmųjų mėnesių pragyvenimo išlaidoms Švedijoje padengti ir pradinei veiklai finansuoti) Palangoje man buvo įduotas “dėl visa ko” pistoletas su šoviniais. Mat apie tą metą pajūryje sklido gandai, kad anksčiau yra buvę mėginimų pabėgti žvejų laivais per Baltiją į Švediją, bet kad nė vienas tų bėglių nėra pasiekęs savo kelionės tikslo, gi juos vežę žvejai - daugumoje seni, patyrę kontrabandininkai - sveiki ir gyvi (bet jau be keleivių...) pargrįžę namo. Todėl man buvo įsakyta budėti ir kelionės metu neužmigti. Šis atmintinas išvykimas iš Lietuvos į Švediją mano dienyne aprašytas taip:

*(Pirmadienis, 1943 VII 19.)
Vakarieniam. Temsta. Aš*

pasidariau sumuštinis ir galutinai viską sutvarkau. Mano bagažą sudaro lagaminas, kuprinė ir portfelis, kuriame sudėti pinigai ir svarbiausi daiktai. Apie 22.15 val. išeina Jurevičius į pajūrį pasižiūrėti ar nepamatys sutarto ženklų nuo kranto. Po kokių penkių minučių jis uždusęs bėgte grįžta ir sako: “Yra!” Jau man ramiau ant širdies. Jurevičių apraminu, kad nesi- jaudintų ir nebėgiotų. Duodu jam degtukų, kad atsakytų šviesos signalu. Jau beveik matosi katerio siluetas. Pastebime pakartotinus šviesos ženklus. Sprogis eina paimti valtį, esančios už 200 m nuo mūsų vietos. Mes laukiame jo atsiiriant.

Aš esu stebėtinai ramus, gal net ramiausias iš visų čia esančių. Sakau Rinkevičiui, kad jei dvi savaites negautų Kaune žinių (kad laimingai pasiektų Švediją), tai tegul jis perduoda Lietuvos jaunimui paskutinę mano mintį - “Tėvynė yra aukščiau už viską”. Tuo atveju, jei žvejai grįžtų, įduočiau jiems parvežti savo suomišką peiliuką kaip ženklą, kad kelionė pavyko.

Einau su daiktais prie kranto. Priplaukia (valtimi) Sprogis. Jis taip pat jaudinasi. Jūra rami, dangus apsiniaukęs. “Galima laukti audros”,

- galvoja Jurevičius. Skubiai sėdam į valtį. Kartu sėda ir Rinkevičius. Atsisveikinu su Jurevičiumi ir su Sprogio žmona, tardamas jai latvišką “paldies” (ačiū). Pradedam irtis nuo kranto. Kiek paplaukus, ir aš imuosi antros poros irklų ir padedu Sprogiui irtis. Plaukiam gana greitai. Rinkevičius duoda du šviesos signalus. Iš katerio atsako. Jau aiškiai matosi ir pats kateris. Dar kartą kartojau Rinkevičiui savo atsisveikinimą: “Tėvynė yra aukščiau už viską”, ir “kad kiekvienas žmogus savo gyvenime bent vieną kartą turi ryžtis didesniai žygiui pasitarnauti savo tėvynei. Šiandien ta proga pasitaiko man; todėl jaučiuosi labai laimingas”.

Priplaukėm prie katerio. Čia gerokai banguoja. Priima į katerį mano daiktus. Atsisveikinu su ryšininku Rinkevičiumi, su kuriuo buvau taip artimai susigyvenęs, ir mano globėju - Sprogiu. Įsikariu į katerį. Dar kartą paduodu ranką Rinkevičiui. Jis taria žvejams: “Saugokit jį, vyrai!” - ir valtis atsitolina.

Katerio motoras suūžia ir 22.55 val. pradedam plaukti. Tik dabar jau esu užtikrintas, kad uždavinį įvykdysiu. Patikrinu kišenę pistoletą, atrodo tvarkoj.

(Bus daugiau)

CLEVELAND, OH

CLEVELANDO
BOTANIKOS
SODAS

1920 metais Clevelande prie Wade Park Lagoon - tvenkinio valčių pastogėje pradėtas sodų centras. Greitai tame centre buvo suteikta daug botanikos knygų. Šiai bibliotekai prireikė didesnės ir saugesnės nuo drėgmės patalpos.

1964 metais persikelta į 11030 East Blvd., prie Wade Park daubos, į naujai pastatytą erdvesnį pastatą. Tenai pernai centro vadovybė nutarė keisti vardą į Cleveland Botanical Garden - botanikos sodą. Kartu išplėsta visa sodo aplinka ir Eleanor Armstrong Smith dosnia auka pastatyti stiklo rūmai (Glasshouse). 2003 m. liepos mėnesį Clevelando Botanikos sodas po pagrindinio pertvarkymo buvo vėl atidarytas.

Pernai, po Kalėdų su žmona ir dukra nuvažiavom į tą sodą pasidairyti. Stiklo rūmuose radome Madagaskaro dykumos ir Costa Rico's džunglių skyrus, kur esama 500 atmainų augalų ir 50 gyvūnų. Ten čiurlena kriokliai, skraido peteliškės ir slankioja įvairūs gyvūnai.

Pastatų rūsyje yra garažas automobiliams. Žiemą patartina rūbinėje palikti paltus, nes Stiklo rūmuose yra šilta. Veikia

Dr. N. Juškėnienė su dukra Meilute prie krioklio Clevelando Botanikos sode.
G. Juškėno nuotraukos

užkandinė ir suvenyrų krautuvė. Dukra ten rado ir nupirko gintaro apyrankę. Lankymo valandos - nuo 10 v.r. iki 5 v. p.p. kasdien. Įėjimas 3dol. - 7 dol.

Pagal gautą planą tame botanikos sode dar yra daug lankytinų kertelių - lauke japonų,

vaikų, rožių, prieskonių, gairitės ir kt. sodelių. Tačiau juos teks aplankyti pavasarį. Adresas: Cleveland Botanical Garden in University Circle, 11030 East Blvd., Cleveland, OH 44106; tel. 216/721-1600. **Ger. Juškėnas**

Botanikos sodo stiklo rūmuose prisimenama, kad čia yra Ohio šiaurės pakrantė.

SLIDINĖJIMO IŠSKYLA KANADOJE

Tradicinė, metinė Montrealio lietuvių slidinėjimo stovykla - išskyla įvyks 2004 m. vasario 26-29 dienomis, Mont La Reserve slidinėjimo vietovėje, Saint Donat, Quebec, Kanadoje, 150 km į šiaurę nuo Montrealio.

Stovykla prasideda vasario 26 d. individualiu slidinėjimu Mont La Reserve. Vasario 27 d., penktadienį, slidinėjimo išvyka į Mont Tremblant. Vasario 28 d., šeštadienį, slidinėjimas ir didžiojo slalomo varžybos Mont La Reserve, o vakare - bendra vakarienė-linksmavakaris viešbutyje.

Oficialus viešbutis ir stovyklautojų "rendez-vous" centras: l'Hotel Montcalm, chemin Fusey, C.P. 299 (off Route 125), Saint Donat, Quebec J0T 2C0, Canada. Tel. (toll free): 1-866-424-1333; E-mail: info@hotel-montcalm.com Web site: www.hotel-montcalm.com

Atlikite rezervacijas kuo greičiau. Paminėkit "Lithuanian Ski Group". Organizuoja ir informuoja: Rytis, Vilija ir Dalius Bulotai: Tel. 514-344-8256 arba 819-424-2803 (savaitgaliais). E-mail: viliabulota@hotmail.com arba dahudahu@hotmail.com arba rytis.bulota@ville.chateauguay.qc.ca. Visi žiemos sporto mėgėjai kviečiami dalyvauti.

Rengėjai

PIANISTŲ ŠEIMA SEATTLE, WA.

Edvardas Šulaitis

Iki šiol mes žinojome apie Čikagoje gyvenusius pianistus Roką ir Sonatą Zubovus, kuriuos jungė ne vien pianinas, bet ir šeimos gyvenimas.

Neseniai gavome žinią, jog JAV šiaurės vakarinėje dalyje esančioje Washingtono valstijoje yra įsikūrusi irgi panaši šeima - Dainius ir Asta Vaičekoniai.

Telefonu ir elektroniniu paštu užmezgus pažintį su jais, patyrėme nemažą detalių apie šiuos žmones ir tuo norime pasidalinti su skaitytojais.

1967-siais Vilniuje gimęs Dainius ir metais vėliau Kaune pasaulį išvydusi Asta nėra eiliniai pianistai. Pirmasis dėsto fortepijoną Shoreline Community kolegijoje Seattle ir "Music Works Northwest" mokykloje Bellevue, o Asta - vienoje iš tų mokyklų - Bellevue.

"Mes abu planuojame daryti tai, ką jau dirbame dabar - tai koncertinė veikla ir fortepijono dėstymas. Kartu sudėjus, mes turime apie 70 įvairaus amžiaus fortepijono studentų. Tai mūsų profesija. O Seattle mieste įsikūrėme todėl, nes čia patinka klimatas ir gamta, čia gyvena muzikai ir apskritai menui palanki visuomenė", - aiškino Dainius.

Jis pažymėjo, jog Shoreline Community kolegijoje, kur jis dėsto, yra rengiami labdaros koncertai ir gautos lėšos yra skiriamos studentų stipendijoms. Dainius kaip tik pasirodys tokiame rečitalyje sausio 25 d. 3 val. po pietų, kuriame gros prancūzų kompozitorių kūrinius. Asta irgi čia turės pasirodymą vasario mėnesį.

O jiedu abu dabar ruošiasi vasarą įvykstančiam koncertui Washingtono universitete, kur gros Baltijos šalių kompozitorių kūrinius.

Mokslus pradėjo Lietuvoje

Jie muzikos studijas pradėjo Lietuvoje: Dainius Vilniaus Čiurlionio menų gimnazijoje (1974-1985 metais) ir po dviejų sovietinėje armijoje praleistų metų, įstojo į Lietuvos muzikos akademiją, kurią baigė 1992-siais.

Asta mokėsi (1975-1986 metais) Naujoje meno mokykloje, o vėliau Lietuvos Muzikos akademijoje, kurią baigė 1991 metais. Čia studijuojant jie ir susipažino. Jų draugystė baigėsi vedybomis.

Abiejų biografiroje yra nemaža mokslinių laimėjimų. Dainius yra gavęs muzikos magistro laipsnį Bowling Green universitete, Ohio valstijoje. O dabar ruošiasi doktoratui Washingtono universitete.

Asta, šalia įsigyto bakalauro Lietuvos Muzikos akademijoje Vilniuje, turi magistrą, gautą Washingtono universitete.

Dainius buvo vienu iš prizininkų Tarptautiniame F. Schubert piano varžybose Dortmunde, Vokietijoje (1993) ir gavo Gerbevding stipendiją Washingtono universitete (1997). Kaip solistas yra pasirodęs su Skagit simfoniniu orkestru, Port Angeles simfoniniu orkestru, Washingtono un-to simfoniniu orkestru ir Lietuvos Valstybiniu simfoniniu orkestru. Jis yra davęs visą eilę solo ir kamerinės muzikos rečitalių įvairiuose miestuose Europoje ir JAV.

Daug pasirodymų yra turėjusi ir Asta. Ji davė rečitalius ne vien tik Lietuvoje ir JAV, bet ir Latvijoje, Vokietijoje, Rusijoje. Astos muzika yra įrašyta Lietuvos Radijo ir TV.

Augina dukreles

Dainius ir Asta augina dvi dukreles - 10 metų Gabiją ir dar tik dviejų metų Kamilę. Vyresnioji šoka Seattle lietuvių vaikų tautinių šokių grupėje ir šią vasarą - liepos mėnesio pradžioje atvyks dalyvauti į Čikagoje vykstančią Lietuvių tautinių šokių šventę.

Dainius taip pat papasakojo ir apie Baltijos šalių muzikos festivalį ir simpoziumą, kuris įvyks vasario 13-15 dienomis Seattle, WA. Šiame tarptautiniame renginyje bus atstovaujama ir Lietuva: jos kompozitoriai ir muzikologai. Čia bus grojama Onutės Narbutaitės, Broniaus Kutavičiaus, Remigijaus Merkelio ir Vaclovo Augustino kūriniai. Taip pat kalbės ir muzikologė Gražina Daunoravičienė ir du kompozitoriai: O. Narbutaitė ir E. Merkelys, kurie atvyksta į šiuos renginius.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

LIETUVA IR PASAULIS

OLANDIJOS PARLAMENTARAI DOMISI LIETUVOS PASIRENGIMU TAPTI KOLEKTYVINĖS GYNYBOS DALYVE

Vilnius, sausio 15 d. (ELTA). Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius patikino Olandijos parlamentarų, kad Lietuva yra už euroatlantinių ryšių stiprinimą gynybos srityje, NATO kolektyvinio mąstymo svarbą, būtinybę išvengti funkcijų ir struktūrų dubliavimo kuriant Europos Sąjungos karinius pajėgumus. Pasak ministro, tokiai nedidelei valstybei kaip Lietuva rūpi, kad turimi kariniai ir finansiniai ištekliai būtų racionaliai panaudoti bendram tikslui pasiekti.

Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius susitiko su grupe Olandijos parlamento narių, besidominčių Lietuvos pasirengimu narystei NATO. Svečiai domėjosi, kaip pertvarkomos ginkluotosios pajėgos, kokia šauktinių perspektyva, ar Lietuva pasirengusi sukurti perdislokuojamus ir visapusiškai aprūpintus padalinius.

Krašto apsaugos ministras pasakojo svečiams, kad iki 2014 metų šiuos kriterijus atitiks 10 procentų Lietuvos karinių pajėgumų, šiuo metu - 4 procentai. Tarptautinėse misijose Balkanų regione, Irake, Afganistane buvo aukštai įvertintas Lietuvos karių profesinis pasirengimas, gebėjimas atlikti jiems patikėtas sudėtingas užduotis.

Olandijos parlamentaramai lankėsi Regioniniame oro erdvės stebėjimo ir koordinavimo centre.

LIETUVOS PREZIDENTŪROS SKANDALO DALYVIS NORI TAPTI RUSIJOS PREZIDENTU

Maskva, sausio 15 d. (PAP-ELTA). Vienas pagrindinių Lietuvos Prezidentūros skandalo dalyvių, Rusijos verslininkas Anzoris Aksentjevas ketina dalyvauti kovo 14 d. įvyksiančiuose Rusijos prezidento rinkimuose.

55 metų amžiaus A. Aksentjevas žurnalistams pareiškė, jog jau surinkta 1,5 milijono parašų jo kandidatūrai remti. Pagal įstatymą reikia surinkti 2 milijonus parašų. Tai turi būti padaryta iki sausio 28 d. “Manau, kad iki nustatyto termino surinksime netgi šiek tiek daugiau parašų nei reikalauja įstatymas. Svarbiausia, kad visi parašų lapai būtų užpildyti be priekaištų, kad visi duomenys būtų patikrinti”, - teigė verslininkas.

A. Aksentjevas priminė, jog jis jau prieš ketverius metus norėjo kovoti dėl Rusijos prezidento posto, bet tuomet Centrinė rinkimų komisija išvelgė netikslumų jo surinktų parašų lapuose.

A. PAULAUSKO PASTANGOS SUSIGRAŽINTI LIETUVOS AMBASADOS PASTATĄ ITALIJOJE

Vilnius, sausio 15 d. (ELTA). Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, susitikęs su Italijos Senato Užsienio reikalų komisijos pirmininku Fiorello Provera, iškėlė iki šiol neišspręstą buvusio Lietuvos ambasados pastato Romoje grąžinimo klausimą. A. Paulauskas priminė, kad Prancūzija tokią pat ambasados pastato grąžinimo problemą jau išsprendė - Lietuvai skirta kompensacija.

Italijos delegacijos vadovas pabrėžė turintis žinių, jog panašiai kaip Prancūzija pasielgs ir Italija.

Susitikime buvo aptartas dvišalis Lietuvos ir Italijos parlamentinis bendradarbiavimas, Lietuvos vaidmuo įstojus Europos Sąjungą bei NATO, pasikeista nuomonėmis dėl tolesnių Italijos ir Lietuvos ryšių stiprinimo.

A. Paulauskas taip pat pabrėžė, kad Lietuva neketina būti tik pasyvi narė išsiplėtusioje Europos Sąjungoje. “Neketiname sėdėti sudėję rankų ir kетiname aktyviai dalyvauti naujos Europos kūrime”, - sakė jis. Seimo pirmininkas pabrėžė, kad Lietuva drauge su kitomis Baltijos valstybėmis galėtų tapti eksperte įgyvendinant Europos Sąjungos glaudesnę regioninę bendradarbiavimą su Pietų Kaukazo valstybėmis - Armėnija, Azerbaidžanu ir Gruzija.

Seimo pirmininkas padėkojo Italijai už ratifikuotas stojimo į Europos Sąjungą ir NATO sutartis bei perdavė kvietimą Italijos Senato pirmininkui Marcello Pera atvykti oficialaus vizito į Lietuvą.

“2003-ieji nebuvo lengvi metai. Pernai buvo įvestas vizų režimas Baltarusijos ir Rusijos piliečiams, “teko laikyti sudėtingą Karaliaučiaus tranzito egzaminą”. Šį egzaminą išlaikyti pavyko. Tai liudija tiek Europos Sąjungos pagyrimai, tiek statistikos skaičiai. 2003 metais tranzitu per Lietuvą vyko 545 714 asmenų ir tik 852 buvo išlaipinti pasienyje dėl netvarkingų dokumentų ar tranzitinės vizos neturėjimo. Lietuva, kaip tranzitinė valstybė, pastaruoju metu tapo nepatraukli nelegaliems trečiojo pasaulio migrantams. Pagrindiniai nelegalios migracijos keliai per Lietuvą neina”, - tvirtino laikinasis tarnybos vadas VSAT vado pareigas laikinai einantis pulkininkas Vaclovas Zabarauskas.

LGITIC inf.

Vyriausiasis Mažosios Lietuvos gelbėjimo komitetas, parengęs Klaipėdos krašto žmonių sukilimą ir 1923 m. sausio 9 d. Šilutėje paskelbęs manifestą į gyventojus. Sėdi iš k.: Vilius Šaulinskas, Jurgis Lėbartas, Martynas Jankus, Jonas Vanagaitis; stovi iš k.: Stasys Darius, Antanas Ivaškevičius, Aleksandras Mantautas ir Juozas Pronskus.

BŪSIMOSIOS ES NARĖS RENKASI ATSTOVUS EUROPOS KOMISIJOJE

Praha, sausio 15 d. (Reuters-ELTA). Visos iš dešimties būsimųjų ES narių, kurių dauguma yra buvusios socialistinės šalys, turi iki sausio pabaigos paskelbti savo atstovus Europos Komisijoje - įtakingoje institucijoje, siūlančioje ir įgyvendinančioje ES teisės aktus.

Pirmuosius šešis mėnesius naujieji komisarai neturės portfelių. Iki spalio pabaigos, kai baigsis dabartinės EK kadencija, naujieji komisarai dirbs kartu su esamais Komisijos nariais, tad komisarų skaičius padidės iki 30. Vėliau būsimųjų narių komisarai galės bus paskirti naujai kadencijai.

Pasibaigus dabartinės Komisijos kadencijai, komisarų sumažės iki 25 - po vieną kiekvienai valstybei narei.

Toliau apžvelgiama, kaip komisarų renkasi atskiros būsimosios narės.

Latvija. Tapo pirmąja kandidatą paskelbusia šalimi, kai sausio 8 dieną įvardino užsienio reikalų ministrę Sandrą Kalnietę.

Estija. Sausio 15 d. kandidatą paskelbė buvusį ministrą pirmininką Siim Kallas, laikomą Baltijos šalies grįžimo į Europą architektu. Liberaliai partijai vadovaujantis ekspremjerą kalba anglų, rusų, suomių ir prancūzų kalbomis.

Lietuva. Manoma, kad Vilnius kandidatė paskirs finansų ministrę Dalią Grybauskaitę, laikomą viena iš Lietuvos ekonominės diplomatijos kūrėjų.

Čekija. Ministro pirmininko Vladimiro Špidlos socialdemokratų partija kandidatą įvardino buvusį aplinkos apsaugos ministrą Milošą Kuzvartą. Tačiau dėl paskyrimo turi susitarti trys vyriausybės koalicijos partijos. Vienos iš jų lyderis užsiminė apie antrą kandidatą

- Tarptautinio tribunolo buvusiai Jugoslavijai teisėją Ivaną Janu. M.Kuzvartas kritikuoja dėl nepakankamos tarptautinės patirties ir kalbų mokėjimo.

Lenkija. Labiausiai tikėtina šios šalies kandidatė laikoma ES reikalų ministrė Danuta Huebner. Šaltinių teigimu, ministrės kandidatūrą aktyviai remia Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski. Tačiau dėl 55 metų politikės esą vis dar abejoja premjeras Leszek Miller, nes kai kurie ją laiko stokojančia ryžto ginti Lenkijos interesus. Kaip alternatyvus kandidatas buvo pasiūlytas užsienio reikalų ministras Włodzimierz Cimoszewicz.

Slovėnija. Pagrindiniu kandidatu laikomas Europos reikalų ministras Janežas Po-

točnikas, kuris buvo šalies vyriausiasis euroderybininkas.

Kipras. Daugelis mano, kad bus paskirtas užsienio reikalų min. George Iacovou.

Vengrija. Atrodo, kad kova vyksta tarp buvusio vyriausiojo derybininko Endre Juhasz ir ambasadoriaus prie ES Peter Balazs. Favoritu laikomas karjeros diplomatas E.Juhasz, kuris jau daugelį metų dirba Briuselyje.

Slovakija. Svarbiausi kandidatai yra buvęs vyriausiasis derybininkas Janas Figelis ir buvęs “Coca-Cola” Slovakijos padalinio vadovas Ivanas Stefanecas.

Malta. Dėl paskyrimo kovoja trys kandidatai - užsienio reikalų ministras Joe Borg, finansų ministras John Dalli ir vyriausiasis derybininkas Richard Cachia Caruana.

EUROPARLAMENTARAMS SIŪLOMA MOKĖTI SEIMO NARIO ALGAI PRILYGSTANTĮ ATLYGINIMĄ

Vilnius, sausio 15 d. (ELTA). Šiomet Lietuvoje išrinktiems Europos Parlamento nariams siūloma kas mėnesį iš valstybės biudžeto mokėti atlyginimą, lygų Lietuvos Seimo nario atlyginimui. Tačiau šis atlyginimas gali būti ir kitoks, jeigu Europos Sąjungos teisės aktai nustatytų kitaip.

Tai numatyta Seimui pateiktame įstatymo projekte, reglamentuojančiame Lietuvos Respublikoje išrinktų Europos Parlamento narių statusą. Seimas, pritaręs šiam dokumentui po pateikimo, nutarė jį svarstyti dar šioje prateštoje sesijoje. Šiuo projektu siekiama nustatyti Lietuvoje išrinktų europarlamentarų veiklos teisinius pagrindus, bendradarbiavimą su Lietuvos valstybės ir savivaldybių institucijomis bei įstaigomis, garantijas, susijusias su tinkamų darbo sąlygų LR užtikrinimu, ir kitas teises.

Pagal Seimo vicepirmininko Vytenio Andriukaičio pateiktą projektą, Europos Parlamento narys pagal savo statusą iš esmės prilyginamas LR Seimo nariui. Tačiau jis negalės vykdyti Vyriausybės parlamentinės kontrolės, o įstatymų leidybos ir kitų parlamentinės veiklos formų procese dalyvaus tik patariamąjo balso teise. Projekte numatyta, kad EP nario pareigos, išskyrus jo pareigas Europos Parlamente, nesuderinamos su jokiais kitomis pareigomis LR valstybės institucijose, įstaigose, organizacijose ar įmonėse. Tačiau projekte taip pat numatyta, kad EP narys gali užsiimti mokslinė, pedagogine, kūrybine veikla ir gauti už ją atlyginimą.

KAUNO OPERETĖ VILNIUJE

Vilnius, sausio 14 d. (ELTA). Net trijų žanrų spektakliais sostinės žiūrovus nudžiugino Kauno valstybinis muzikinis teatras. Sausio 16-18 dienomis Lietuvos nacionaliniame operos ir baletų teatre buvo rodomi du naujausi kurniečių pastatymai - Charles Gounod opera “Romeo ir Džuljeta”, Giedriaus Kuprevičiaus ir Herkaus Kunčiaus Kauno operetė “Kipras, Fiodoras ir kiti” bei penkerius metus teatro scenoje gyvuojantis Richard Rodgers miuziklas “Muzikos garsai”.

Pasak Kauno muzikinio teatro vadovo Ginto Žilio, stilingiausia praėjusio sezono premjera - opera “Romeo ir Džuljeta” pakėlė teatro kūrybinę kartelę į aukščiausią lygį ir pritraukė į teatrą jaunosios kartos publiką. Režisieriaus G. Žilio režisuotą operą diriguoja profesorius Jonas Aleksa, scenografijos autorius - Adomas Jacovskis, kostiumų dailininkė - Aleksandra Jacovskytė, chore-

ografe - Vesta Grabškaitė. Pagrindines partijas atlieka Joana Gedmintaitė ir Audrius Rubežius, Merkucijaus - Laimonas Pautienius, Kapulečio - Giedrius Prunskus, Auklės - Giedrė Juknevičiūtė ir kt.

Viso sezono ir gastrolių Vilniuje svarbiausiu akcentu vadinamas naujo muzikinio sceninio žanro - Kauno operetės pastatymas “Kipras, Fiodoras ir kiti”.

Pasak kompozitoriaus G. Kuprevičiaus, ši operetė yra jo dedikacija prieškarui Kaunui ir savo tėvams - aktyviems tų laikų bohemos dalyviams. Rašytojas H. Kunčius, pradžioje kūręs ne libretą, o pjesę su daugybe remarkų, pasakoja apie tarpukario Kauno bohemos kelius ir klystkelius, garsiausius to meto kultūros ir politikos asmenybes. Pasak kompozitoriaus, drąsus, nepriklausomas, istoriniais neatitikimais provokuojantis libretas davęs raktą ir muzikiniam operetės sprendimui. Spektaklyje vei-

kia net 36 personažai, todėl jų partijas atlieka ne tik visi teatro solistai, bet ir choro dainininkai.

Operetę režisavo Gytis Padegimas, diriguoja Virgilijus Visockis, tarpukario dvasią atspindi dailininkės Birutės Ukraitės sukurtas scenovaizdis ir Emanuelio Ryklio videoprojekcijos. Pagrindines Kipro Petrausko ir Fiodoro Šaliapino partijas operetėje atlieka Mindaugas Zimkus ir Juozas Malikonis.

Po didelės Kauno operetės sėkmės jos autoriai ketina tęsti vadinamąją “Nemuno žiedo” trilogiją, taip ironiškai ją pavadinę pagal Richard Wagner “Nybelungų žiedą”. Kitos trilogijos dalys turėtų atspindėti Kauno gyvenimą sovietmečiu, Romo Kalantos susideginimą, kitus ryškiausios to laikotarpio įvykius.

1998 m. pastatytas R. Rogers miuziklas “Muzikos garsai” išlieka vienu populiariausių Kauno valstybinio muzikinio teatro spektaklių. Negalintiems pamiršti populiaraus muzikinio filmo teatro vadovai primena, kad pirmiausia šis kūrinys, kaip ir daugelis kitų autorių miuziklų, buvo atliktas scenoje, tik vėliau perkeltas į kino ekranus, todėl vertėtų pamatyti ir sceninį žavaus miuziklo variantą.

Spektaklio statytojai - režisierius Nerijus Petrokas, dirigentas Julius Vilnonis, dailininkė Virginija Idzelytė. Rūčiojo kapitono fon Trapo vaikus vaidina Aleksandro Kačanausko muzikos mokyklos moksleiviai, kuriuos parengė žinoma estrados dainininkė Jūratė Miliauskaitė.

Pagrindines kapitono fon Trapo ir vaikų auklės vienuolės Marijos partijas miuzikle atlieka Gediminas Maciulevičius ir Rita Preikšaitė.

Naujųjų metų išvakarėse visada Lietuvoje būdavo Verdi “Traviatos” spektaklis, bet šiemet pirmą kartą buvo Franz Lehar operetės “Linksmoji našlė” spektaklis. Nuotraukoje Hanos Glavari vaidmenyje Inesa Linaburgytė ir grafo Danilos - Laimonas Pautienius.

M. Raškovskio nuotr.

“GIMTOJI KALBA” ŠVENČIA 70-METĮ

Seniausiam lietuvių kalbos temomis rašančiam periodiniam leidiniui - žurnalui “Gimtoji kalba” sukako 70 metų. Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Vinco Krėvės auditorijoje šia proga vyko seminaras “Gimtoji kalba: istorija ir dabartis”.

“Gimtosios kalbos” žurnalas buvo įkurtas 1933 m., jo pirmasis vyriausiasis redaktorius - Jurgis Talmantas. Žurnalas Lietuvoje ėjo iki 1941 metų, Jungtinėse Amerikos Valstijose - 1958-1968 m. Lietuvoje leidyba atnaujinta 1990 metais prie Lietuvių kalbos draugijos. Šiuo metu žurnalą rengia Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto redaktorės Rita Urnėžiūtė ir Inga Mataitytė.

Žurnalo jubiliejui skirtą seminarą surengė Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto “Gimtosios kalbos” redakcinė grupė kartu su lietuvių kalbos mokslo, tvarkybos ir priežiūros įstaigomis bei Lietuvių kalbos draugija.

Proginio seminaro dalyvius sveikino Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto dekanas Bonifacas Stundžia, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininkė Irena Smetonienė, pranešimus skaitė žinomi kalbininkai: Danguolė Mikulėnienė, Albertas Rosinas, Rita Miliūnaitė, Aldonas Pupkis ir kt.

MUZIEJININKUI - SANTARVĖS ORDINAS

Vilnius, sausio 9 d. (ELTA). Lietuvos dailės muziejaus direktoriui Romualdui Budriui buvo įteiktas Santarvės ordinas “Pro augenda concordia” (Už santarvės puoselėjimą) už didelius nuopelnus saugant ir puoselėjant istorines bei kultūrinės vertybes.

Taikomosios dailės muziejuje vykusiose iškilmėse garsus muziejininkas priėmė ir baltąją Santarvės vėliavą bei graviruotą laureato lentelę. Ordino įteikimo ceremonijoje dalyvavo Santarvės fondo valdyba, koncertavo chorai “Varpas” ir “Eglė”.

45 metus muziejininkystės srityje dirbančio R. Budrio ir jo kolegų pastangomis buvo išsaugotas ir visuomenei pristatytas Vilniaus katedros lobynas, 1963 m. grafo Tiškevičiaus rūmuose Palangoje atidarytas pirmasis specializuotas Gintaro muziejus, Klaipėdoje - Jūrų bei Laikrodžių muziejai. 1973 m. į Vakarų Europą pirmą kartą po Antrojo pasaulinio karo išvežta lietuviška dailės paroda, surengta Paryžiuje. R. Budrio ir jo bendraminčių dėka sostinėje atgimė puošnūs Chodkevičių ir Radvilų rūmai. Santarvės premijos laureatas yra ir vienas iš Žemutinės pilies - Valdovų rūmų atstatymo iniciatorių, interjerų atkūrimo ir pritaikymo dabarčiai projektų autorius.

Pernai 70 metų jubiliejų atšventęs R. Budrys yra Lietuvos muziejų asociacijos pirmininkas, Pasaulio muziejininkų asociacijos prezidento narys.

Anksčiau Santarvės ordino laureatais yra tapę Premjeras Algirdas Brazauskas, kardinolas Vincentas Sladkevičius, monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas, poetas Justinas Marcinkevičius, literatūrologė Viktorija Daujotytė, tėvas Stanislovas, aktorius Donatas Banionis, medikas Antanas Vinkus, pirmoji atkurtosios Lietuvos Vyriausybė.

Klaipėdos muzikiniame teatre naujų metų išvakarėse atgijo H. Streckerio trijų veiksmų operetė “Taravos Anikė”. Vilnietė Kristina Zmailaitė dainavo Anikės rolę. Dirigavo Stasys Domarkas.

A. Čepulinskaitės nuotr.

• **L. Beržanskytės-Trembo drobėse - akimirkos ir amžinybės sąsaja.** Sausio 15 d. sostinės “Jeruzalės galerijoje” atidaryta Linos Beržanskytės-Trembo tapybos drobių paroda.

Vilniaus dailės akademijoje įgijusi freskos-mozaikos specialybę, autorė kuria grafikos, tapybos darbus, akvareles, freskas. Nuo 1995 iki 2001 m. L. Beržanskytė-Trembo gyveno Vokietijoje, Štutgarte, kur surengė nemažai autorinių parodų. Pasak dailininkės, praėjus penkeriems metams likimas netikėtai vėl atvedė į Lietuvą. Grįžusi tęsia savo kūrybines paieškas: tobulina stilių, surengė daug parodų šalyje ir užsienyje. Tapant tai, ką pati jaučianti, o jausmai būna įvairūs, todėl dailininkė pripažįsta

neturinti vientiso stiliaus. Kartais norintii emocionaliai pagrįsti darbo gilumą per figūrines kompozicijas, o būna periodų ir visai ramių, abstrakčių. “Man kūryba - tai įrodymas pačiai sau, jog gyvenime svarbiausia - jausmas, o visa kita - tik iliuzija kasdienybės sukuriu, artėjančio kintančios, nepastovios būties link, mano nesibaigiančio sapno šešėlio link. Atrodo, kad man per linijos elastingumą ir vitališkumą, spalvų šėlsmą pavyksta pagauti akimirkos ir Amžinosios Paslapties sąsają, ir geriausiai tai atsiskleidžia per moters kūno atsiskleidžia per moters kūno dualistinį pradą, per dar nepažintą viziją ir neištirtų troškimų žavesį”, - rašo parodos anotacijoje L. Beržanskytė-Trembo.

• **“Sekmadienis...” - Triesto kino festivalyje.** Lietuviškas filmas - Arūno Matelio “Sekmadienis. Evangelija pagal liftininką Albertą” rodomas Triesto tarptautinio kino festivalio konkursinėje programoje Italijoje. Konkursinėje trumpo metražo filmų programoje iš viso pristatomi 23 filmai iš 20 Europos šalių, sukurti 2003 metais. Kaip sakė Triesto kino festivalio konkursinės programos kuratorė Tiziana Finzi, ji lietuvišku kinu domisi seniai, žino paskutiniųjų metų lietuvių darbus ir yra “aistringa lietuviškos kino bangos” vertintoja. Ji pažymėjo, kad šis filmas - tai trumpa didžiojo kino apraiška, jame giliai ir itin ekspresyviai pateikiama dvasinė kasdienio gyvenimo pusė.

4-oji oro eskadrilė 1929 m., kuri buvo Zoknių aerodrome Šiauliuose. Pirmoje eilėje sėdi iš k.: kpt. Mykolas Leonaitis, kpt. Jonas Liorentas, mjr. Leonardas Peseckas (eskadrilės vadas), kpt. Juozas Jankauskas, kpt. Kazys Šimkus. Antroje eilėje: ltn. Petras Masys, kpt. Albinas Kijanskas, ltn. Grigorius Radvenis, ltn. Vytautas Varanavičius, viršila Motiejus Garunkštis, ltn. Alfonsas Svilas, kpt. Juozas Mitalas, ltn. Vincas Karalius.

PASAULINEI AVIACIJAI 100 METŲ

Feliksas Vaitkus, dėl nepalankių oro sąlygų skrendant per Atlantą sunaudojęs per daug kuro, turėjo nusileisti Arijijoje, nepasiekęs savo tikslo - Lietuvos laikinosios sostinės - Kauno. Lietuviai ir toliau demonstravo savo aviacijos sugebėjimus, kai 1937 m. Lietuvos aviacijos viršininko gen. A. Gustaičio trijų ANBO IV tipo lėktuvai, lydimi net šešių naikintuvų, nuskrido į brolišką Rygą aplankyti kaimynų.

Pasaulyje plito keleivinė aviacija, kuri ypatingai pašoko į priekį, kai 1935 m. buvo pagamintas pirmas DC-3 lėktuvas. Iki tol didžiausi keleiviniai lėktuvai galėjo paimti iki 14 keleivių, o naujas DC-3 - net 21! Su tokiu lėktuvu jau ir finansiškai oro linijų bendrovėms buvo galima išsiversti vien keleivių pervežimu, tuo tarpu kai iki tol jos būdavo valstybių remiamos oro pašto pervežimais. Tie DC-3 lėktuvai išsilaikė ir per II-ąją pasaulinį karą, ir kurį laiką net po jo.

Didžiosios depresijos metu Amerika savo aviacija ir bendrai ginkluote gerokai atsiliko nuo tokių valstybių kaip Vokietija, Anglija, ir kt. 1939 m. vokiečių Stuka tipo lėktuvai raižė Lenkijos dangų, o po metų ir Prancūzijos. Vokiečių bombonešiai nešė bombas į Londoną ir kitus Anglijos miestus. Netrukus į karą įstojo ir Amerika. Laimei, ji jau turėjo B-17 bombonešių (bet ir jų tebuvo tik 38) ir P-47 naikintuvų. Netrukus atsirado ir dar didesni bombonešiai kaip pvz. B-29, kurie negailėstingai daužė Vokietijos ir Japonijos miestus.

Daug žmonių galvoja, jog Japonija pasidavė tik po to, kai ant Hiroshima ir Nagasaki miestų 1945 m. rugpjūtį buvo numestos pirmosios atominės bombos. Kai kurie istorikai betgi tvirtina, kad karą prieš Japoniją nulėmė ne tos dvi bombos, bet nuolatinis Japonijos miestų bombardavimas, taigi - Ameri-

Aleksas Vitkus

kos aviacija. Hiroshima mieste žuvo 66,000 žmonių, o Nagasaki - 39,000, tuo tarpu kai vien 1945.3.9 dienos antpuolyje virš Tokyo nuo bombų ir ugnyje žuvo 100,000!

Su II-uoju pasauliniu karu atėjo ir nauji reikšmingi lėktuvų patobulinimai. Vokiečiai jau karo metu pradėjo gaminti sprautinius (reaktyvinius) karinius lėktuvus, o po karo Amerikoje tie naujo tipo motorai rado pritaikymą ir keleiviniuose lėktuvuose, kaip pvz. 1957 m. pasirodžiusiame Boeing 707. Toks lėktuvas degina pigesnę kurą negu senoviniai propeleriniai motorai, ir jie yra daug našesni. 1970 m. atsirado ir patys didieji Boeing 747 lėktuvai, galintys nešti kelis šimtus keleivių. Maždaug tuo pačiu laiku atsirado ir bendros prancūzų ir anglų gamybos Concorde lėktuvai, skrendantieji gero kai greičiau negu garsas. Jie naudojo neproporcingai daug kuro. Taigi, buvo neekonomiški ir 2003 m. išimti iš apyvartos.

Lietuvoje prasidėjus sovietų okupacijai, bet kokia pažanga sustojo. Lietuvos karinė ir civilinė aviacija ir sklandymo klubai išardyti, ir visi karo aviacijos lėktuvai, išskyrus kelis ANBO-41, išmesti į laužą. Gen. Gustaitis, tikrasis Lietuvos karo aviacijos kūrėjas, sovietų buvo paskirtas aviacijos išardymo komisijos pirmininku, ir po to 1941.10.16 negailėstingai sušaudytas. Ir antrosios sovietų okupacijos metu ilgą laiką lietuviams patekti į bet kokią aviacijos mokyklą buvo beveik neįmanoma. Gal todėl ir nuo 1976 m. pradėtoje leisti Lietuviškoje Tarybinėje enciklopedijoje apie bet kokią aviacinę veiklą Tarybų Lietuvoje negalėjau rasti jokių žinių.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę 1990 m. pradėta atkurti, kas buvo sovietų sugriauta.

Pamažu ten dabar vystosi civilinė, karo, policijos, ugniagesių ir bendroji aviacija. Po truputį atsistato ir Lietuvos aeroklubas, steigiasi sklandytojų, konstruktorių ir aviacijos mėgėjų būreliai. Bet pasiekti pasaulinio lygio praeis dar daug laiko.

Gal būtų įdomu priminti, kad ir dabartinis Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas, šiuo metu įkliuvęs į politinius sunkumus, iš profesijos buvo ne tik pramoninės ir civilinės statybos inžinierius, bet ir lakūnas. Dar studijų metais jis tapo akrobatinio skraidymo sporto meistru. 1984 m. jis baigė Lenino civilinės aviacijos akademiją ir įgijo inžinieriaus piloto diplomą ir buvo paskirtas Vilniaus aeroklubo viršininku. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jis vadovavo Savanoriškos krašto apsaugos tarnybos aviacijos junginiui.

Skaitytojui gal kyla klausimas, kur ir kaip po pirmo šimto metų eis aviacija tolyn. Smithsonian Instituto atstovas Dailley mano, kad mes jau mokame pastatyti tokius galingus lėktuvus, kuriems negali prilygti bet koks žmogus. Todėl dauguma žinovų galvoja, kad karo aviacijoje ateitis priklausys bepilotiniams ar iš tolo valdomiems lėktuvams. Tokie lėktuvai kaip Predator ar Global Hawk jau ir dabar gerai pasižymėjo kovose Afganistane ir Irake.

Civilinės aviacijos srityje žinovai nemato ateities neekonomiškiems virš garso greičio skraidantiems lėktuvams, nebent, kaip sako vienas specialistas, "kas nors pakeis pačios fizikos pagrindinius dėsnius". O mes visi pradedame patys suprasti, kad ekonomiškai darosi vis sunkiau keleiviui ir toliau suteikti tokius patogumus, prie kurių jis buvo pripratęs. Taip besistengdamos ne viena oro linijų bendrovių subankrutavo, taigi pirmos klasės aptarnavimo lygio ateities ir aš nematau.

(Pabaiga. Pradžia Nr. 1)

PRIVERSTINĖS LIETUVOS SEIMO NARIO DR. K. BOBELIO ATOSTOGOS FLORIDOJE

Nors Lietuvoje verda politinės aistros, o Lietuvos Respublikos Seime jos taip pat aštresnės negu bet kada anksčiau, vienas iš seniausiųjų Lietuvos politikų - dr. Kazys Bobelis buvo priverstas visa tai stebėti ne Vilniuje, o St. Petersburgo mieste Floridoje.

Praėjusį pavasarį per kaziemines savo amžiaus 80-metį atšventė šis seniausias Lietuvos parlamentaras, jau bebaigiantis trečiąją kadenciją (išrinktas 1992-siais), visai netikėtai turėjo pergyventi gana sudėtingą operaciją.

Kai prieš 8 savaites jis trumpam atvyko Amerikon aplankyti sergantį savo žmonos Dailios brolių, jis pats neužilgo turėjo gultis ant operacinio stalo.

Lūžus dviem kaklo slanksteliams, buvo užspaustas nugaros diskas. Kadangi tas užspaudimas buvo didelis, net 93%, tai delsti nebuvo kada: reikėjo tuoj pat griebtis operacijos.

"Operacija užtruko 4 valandas ir ją atliko mano buvusieji kolegos St. Petersburgo ligoninėje, kurioje man yra tekę dirbti prieš išvykstant gyventi į Lietuvą," - mums pasakojo šis žinomas išeivijos lietuvių veikėjas, o dabar - spalvingas Lietuvos parlamentaras. "Viskas gerai pavyko ir jau dabar jaučiuosi puikiai", - sakė dr. K. Bobelis, kuomet mes jį telefonu užkalbinome gruodžio viduryje. Radome jį jo rezidencijoje St. Petersburgo mieste, kuriame, kaip žinome, gyvena nemažas mūsų tautiečių būrys, suvažiuavęs iš visos Amerikos praleisti savo "auksinio rudenio" metus.

- Čia mano buvę namai, čia praleidžiu savo atostogas, norėdamas atsipūsti po įtempto darbo Vilniuje. Tik šiemet mano "atostogos" - jeigu jas taip galima pavadinti, buvo neplanuotos. Aš su žmona čia planavau atsirasti tik prieš Kalėdų šventes. Tačiau likimas turėjo kitus planus, - teigė parlamentaras, kuris yra ir Lietuvos krikščionių demokratų partijos (oficialus vardas - Lietuvos krikščionys demokratai) pirmininkas, net du kartus spėjęs kandidatuoti ir į Lietuvos prezidento postą.

Dr. K. Bobelis - spalvinga asmenybė

Amerikos lietuviai jį atsimena kaip vieną pagrindinį JAV lietuvių visuomeninio gyvenimo atstovų, daug dirbusį kovoje dėl Lietuvos laisvės.

Nežiūrint savo kaip gydytojo profesijos, kuri nepalikdavo daug laiko visuomeniniam darbui, dr. K. Bobelis daug

reiškėsi JAV lietuvių bendruomenėje, Amerikos Lietuvių Taryboje (ALT'e), o taip pat ir vyriausiam Lietuvos išlaisvinimo komitete (VLIK'e). Reikia pasakyti, jog jis buvo šios svarbiausios išeivijos lietuvių politinės organizacijos paskutiniuuoju pirmininku.

Atstovaudamas išeivijos lietuvių įvairiose tarptautinėse konferencijose, dr. K. Bobelis įgijo daug patirties, kuri dabar jam praverčia besidarbuojant Lietuvos Respublikos Seime. Čia jis yra vienas iš trijų parlamentarų, išrinktų vienmandatinėje apylinkėse, trečiajam terminui (vienas, kitas trečią kartą ten pateko per partinius sąrašus).

Jis - labai aktyvus Seimo narys

Jeigu gana didelė dalis parlamentarų nedemonstruoja apčiuopiamos veiklos, to negalima pasakyti apie dr. K. Bobelį. Štai mūsų turimoje *Seimo kronikos* 2002 metų apžvalgoje skaitome, kad po tuos metus jis buvo surengęs 14 spaudos konferencijų ir pagal jų skaičių patenka į pirmąjį dešimtuką.

Jį randame įvairiuose Seimo komitetuose, nuolatinėse ar laikinose komisijose, parlamentinėse ir tarpparlamentinių ryšių grupėse.

Čia būtų sunku išskaičiuoti visas dr. K. Bobelio pareigas. Gal tik reikėtų pažymėti kelias iš jų - mūsų šalis yra Užsienio reikalų komiteto pavaduotojas, NATO komisijos narys. Taip pat daug dirba tarpparlamentinių ryšių grupėse, bendradarbiaujant su JAV, Austrijos, Vokietijos, Čekijos, Gruzijos bei kitų valstybių (net 10) parlamentais.

Viena iš naujesnių jo pareigų yra Lietuvos atstovavimas Europos Parlamente. Šioje grupėje yra 13 žmonių ir jam dažnai tenka vykti į Briuselį. Pavasarį bus nuolatinės Lietuvos delegacijos (irgi 13 asmenų) rinkimai į Europos Parlamentą ir jis žada šiuose rinkimuose dalyvauti. Galimas daiktas, jog dr. K. Bobelis dar dalyvaus ir spalio mėnesį numatytuose Seimo rinkimuose. Jeigu būtų išrinktas į abi vietas, tai galėtų pasirinkti vieną - labiau patinkančią.

Taigi šis išeivijos ir Lietuvos politikos veteranas dar nenumato greitai trauktis iš politinės arenos, kurioje jis jaučiasi kaip žuvis vandenyje.

Aktyviai seka Lietuvos politinį gyvenimą

Net ir šiuo metu, kai tūkstančiais mylių yra nutolęs nuo Lietuvos, tačiau su Vilniumi

(Nukelta į 11 p.)

RENGINIŲ KALENDORIUS

VASARIO 15 d., sekmadienį, 1:00 v.p.p. - Nepriklausomybės šventės minėjimas Clevelande, Lietuvių namų viršutinėje salėje. Kalbės International Services Center direktorius Algis Rukšėnas. Meninė programa - etnografinis ansamblis JORĖ ir jaunimo tautinių šokių grupė ŠVYTURYS. Minėjimą rengia JAV LB Clevelando Apylinkės valdyba ir ALT-os Clevelando skyrius.

VASARIO 22 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos blynų priešpiečiai parapijos salėje.

KOVO 14 d. 10:30 v.r. Nepriklausomybės Kovo 11-sios šventės Mišios Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.

KOVO 14 d. sekmadienį 11:00 v.r. tuojau po mišių įvyks tradicinė **Kaziuko mugė** - Dievo Motinos parapijos salėse. Rengia Clevelando skautija.

BALANDŽIO 18 d. 11:30 v.r. Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽES 9 d. 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽES 31 d. 8:30v.r. Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 20 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGSĖJO 12 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

SPALIO 9 d. 10:30 v.r. Sergančių patepimo mišios Šv. Jurgio bažnyčioje.

LAPKRIČIO 14 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

A. † A. ALEKSANDRUI VAKSELIUI

mirus,
reiškiame giliausią užuojautą jo žmonai IRENAI,
dukrai IRENAI SLAVINSKIENEI, anūkei DALIAI
NEMICKAITEI-BUONNIELLO ir anūkėms.

*JAV Lietuvių Bendruomenės
New Yorko apygarda*

PRIVERSTINĖS DR. K. BOBELIO ATOSTOGOS FLORIDOJE
(Atkelta iš 10 p.)

palaiko nuolatinį ryšį. Kasdien telefonu kalbasi su savo partijos nariais (Lietuvos krikščionys demokratai Seime turi 3 atstovus: be dr. K. Bobelio yra Petras Gražulis ir Algirdas Sandargas).

Jį labai jaudina pastarųjų savaitių įvykiai Lietuvoje, kuriuos jis vertina kaip savotišką kerštą prezidentui Rolandui Paksui. Vienais iš pagrindinių “perversmininkų” jis laiko Andrių Kubilių ir Artūrą Paulauską. “Konservatorius Kubilius turi prezidentui keršto jausmą, nes jis apleido jų partijos eiles,

o Paulauskas nori pats patekti į prezidento kėdę”, - teigia dr. K. Bobelis.

Dėl skandalo, kuris įsplieskė prez. R. Paksui suteikiant pilietybę verslininkui J. Borisovui, jis galvoja, kad čia prezidentas niekuo dėtas, nes prezidento dekretas dar mažai ką reiškia. Dr. K. Bobelis pažymėjo, kad prez. V. Adamkus 1998 m. vasario 17 d. pasirašė dekretą dėl Lietuvos pilietybės suteikimo jo dukrai Rūtai ir žentui dr. Degesiui, tačiau iki šiai dienai šie asmenys dar nėra ją gavę, nes tai priklauso

Ilgamečiui DIRVOS bendradarbiui

A. † A. DR. BRONIUI NEMICKUI

mirus,
drauge liūdėdami užuojautą reiškiame
Velionio giminėms, draugams ir artimiesiems

*DIRVA
Vilties d-ja*

A. † A. DR. BRONIUI NEMICKUI

mirus,
gilią užuojautą jo sūnums
BRONIUI, KĘSTUČIUI ir JURGIUI, jų šeimoms,
artimiesiems ir draugams reiškia

Tautinė Sąjunga New Yorke

A.A. Korp! Neo-Lithuania Filisteriui

A. † A. DR. BRONIUI NEMICKUI

mirus,
gilią užuojautą jo sūnums
BRONIUI, KĘSTUČIUI ir JURGIUI,
jų šeimoms ir artimiesiems reiškia

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania New Yorke

A. † A. DR. BRONIUI NEMICKUI

mirus,
JAV Lietuvių Bendruomenės
New Yorko apygarda reiškia gilią užuojautą
jo sūnums BRONIUI, KĘSTUČIUI ir JURGIUI,
jų šeimoms ir artimiesiems.

*Dr. Giedrė Kumpikaitė
JAV Lietuvių Bendruomenės
New Yorko apygardos pirmininkė*

nuo kitų įstaigų malonės. “Jei-gu prez. V. Adamkus pasirašė dekretą dėl pilietybės suteikimo KGB agentui Kalmanovičiui, tai kodėl toks didelis triukšmas dėl Borisovo, kuris jau 30 metų gyvena Lietuvoje”, - pažymėjo dr. K. Bobelis.

Pokalbininkas taip pat išreiškė nusistebėjimą Lietuvos Katalikų Bažnyčios vadovų pasisakymu, raginančiu prez.

R. Paksą pasitraukti iš pareigų. “Jų kišimasis į politiką yra tikrai ne vietoje”, - sakė parlamentaras, pridėdamas, jog praeityje tai buvo vengiama daryti. Taip pat parlamentaras buvo nustebintas JAV Lietuvių bendruomenės pirmininkų (tarybos bei valdybos) Reginos Narušienės bei Algimanto Gečio išsakyta pozicija Lietuvos prezidento atsistatydinimo reikalu.

DIRVAI AUKOJO

Knights of Lithuania	
Kearny, NJ	100
Z.Juškevičius, Oak Lawn, IL	100
N.Chernetzky,	
Beachwood, OH	60
R.Čepulis, Willoughby H., OH	60
B.Zabukas, Largo, FL	40
A.Regis, Chicago, IL	35
K.Civinskas, Brecksville OH ..	20
R.Hennings, Claremont, CA ..	20
N.Enck, Los Angeles, CA	15
S.Savukynas, Suffern, NY	12
K.Damijonaitis, Deerfield, FL ..	10
D.Gutauskas, Burlington, ON ..	10
S.Petrulis, Omaha, NE	10
V.Armalis, Baltimore, MD ...	10
R.Juška, Manasquan, NJ	10
P.Kvedaras, Toronto Canada ..	10
V.Labanauskas, Twisp, WA ..	10
P.Maželis, Glendale, CA	10
V.Meilė, Tinley Park, IL	10
L.Švelnis, Needham, MA	10
J.Totoraitis, Richmond OH ...	10
K.Urbonas, Cicero, IL	10
J.Užupis, Worth, IL	10
D.Ūzas, Maspeth, NY	10
J.Linkus, Oak Lawn, IL	10
S.Dimas, Middle Village, NY ..	10
L.Morkūnas, Chicago, IL	5
P.Pakalniškis,	
Santa Monica, CA	5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Ką žada ateitis?

Kaip baigsis šis skandalas dėl prezidento? Į šį klausimą dr. K. Bobelis dar nesiryžo duoti atsakymo. “Reikia laukti kol bus pateikti konkretūs kaltinimai prezidentui, kurių iki šiol dar nesimatė. Tada būtų galima prognozuoti ir ateitį,” kalbėjo parlamentaras.

O visiems savo kolegomis, jis patarė ieškoti kompromisų, ypatingai pažymėjo, jog nereiktų kelti neigiamybių į tarptautinę areną. Taip pat jis nurodė, kad reiktų galimai greičiau pažaboti korupciją, baigti apgaulinėjimus. Iškelė reikalą dirbti sąžiningai, mažiau konfrontuoti. “Tai būtų gera dovana Lietuvai ir visiems lietuviams pasaulyje,” - sakė jis.

Dr. K. Bobelis Kūčias valgė ir Kalėdų šventės praleido kartu su savo gausia šeima šiltame St. Petersburg. Susirinko arti 30 žmonių (jų tarpe 16 anūkų). Tik vienos dukros - Aldonos nebuvo, nes jos vyras yra aviacijos majoras ir turi likti savo bazėje. Tuoj pat po Naujųjų Metų dr. K. Bobelis kartu su savo žmona Dalia vėl pajudėjo į Vilnių, kur jo laukia daug darbų ir sudėtingos pareigos.

Edvardas Šulaitis

SPORTAS

FUTBOLAS ČIKAGOJE

Edvardas Šulaitis

“Lituanicos” futbolininkai salės futbolo pirmenybes pradėjo pergalėmis.

Jau ne vieną dešimtmetį sausio mėnesio pirmąjį sekmadienį “Lituanicos” futbolo ekipa pradeda salės futbolo pirmenybių žaidimus Odeum patalpose Villa Park, IL

Šiomet “Metropolitan” futbolo lygos pirmenybės prasidėjo sausio mėnesio 4 d. ir čia jos be pertraukos tęsis kiekvieną sekmadienį iki vasario 29 d. Tačiau šiais metais lietuviai po 12 metų žaidimo aukščiausioje “major” divizijoje, rungtyniaus žemesnėje grupėje, kuri vadinasi pirmoji divizija. Praėjusį sezoną mūsiškiai užėmė 9-ją vietą (surinko tiek pat taškų kaip ir 8-sios vietos užėmėja, bet turėjo prastesnį įvarčių santykį) ir turėjo iškristi iš elitinių komandų tarpo.

Pirmasis varžybų sekmadienis “Lituanicos” vyrus suvedė su prasčiausiai praėjusį sezoną pasirodžiusia – “Rams” ekipa, kuri pernai nelaimėjo nė vieno taško ir per 9 rungtynes gavo 91 įvartį. Taigi nenuostabu, jog mūsiškiai net 16 kartų nuginklavo jų vartininką, patys įsileisdami tik 2 įvarčius.

Įvarčių mušimo fiestą lietuviai pradėjo antroje žaidimo minutėje – pasižymėjo Virgis Žuromskas. Jis iš viso 4 kartus pataikė į varžovų vartus. Po tris įvarčius dar pelnė Mindaugas Palaima ir Giedrius Žutautas. Du kartus pasižymėjo Audrius Zinkevičius ir Laimonas Bytautas, o vieną kartą – Viktoras Olšanskis ir Tomas

Mačiulis. Be šių vyrų dar rungtyniavo – vartininkas Irmantas Šatas, Algirdas Zambalaitis, Algirdas Zuperka, Nijus Puškorius, Žilvinas Čenys, Edvinas Trinkūnas, Linas Jakovlevas, Aleksandras Belostenas.

Po rungtynių kalbėjomės su atgal prie komandos vairo sugrįžusiu Gediminu Jarmalavičiumi, kuris mūsiškių pasirodymą įvertino keturiais, o gal keturiais su minusu 5 balų skalėje. Jo nuomone, šį kartą geriausiai atrodė praėjusį rudinį iš Lietuvos atvykęs lauko pirmenybėse vienerias rungtynes sužaidęs buvęs Lietuvos valstybinės komandos žaidėjas Giedrius Žutautas. Taip pat gerai užsirekomendavo kitas buvęs rinktinės komandos narys, Čikagą pasiekęs tik trumpai prieš Kalėdas, Viktoras Olšanskas. Į vartus vėl sugrįžo Irmantas Šatas, turintis irgi nemaža patirties. Taigi dabartinis komandos sąstatas yra vienas iš geriausiųjų paskutiniame dešimtmetyje.

“WINGS” ĮVEIKTI 11-2 PASEKME

Sausio 11 d. lietuvių ekipa antrose rungtynėse išbandė jėgas su ukrainiečių “Wings” ekipa, kurią irgi nugalėjo gana aukštu rezultatu – 11-2. Šį kartą mūsiškiams kažkaip nesisekė pirmame kėlinyje, kai iš geriausių padėčių lietuvių šauliai negalėjo rasti varžovų vartų tinklą. Todėl po pirmųjų dvidešimt minučių, kai komandos pasikeitė vartais, rezultatų lentelė rodė tik 2-1 lietuvių naudai (beje, pirmieji pasižymėjo

“Wings”). Tik po pertraukėlės atsirišo ukrainiečių vartai ir vienas po kito “Lituanicos” vyrai išspaudė dar 9 įvarčius ir tik vieno tetrūko iki tuzino. Po du kartus varžovų vartininką nuginklavo pirmose rungtynėse nežaidęs Rimas Jokušauskas, Žilvinas Čenys ir Edvinas Trinkūnas.

Nežiūrint aukštos pergalės, žiūrovų nerimą kėlė gynyba, kuri kartais dirbo neužtikrintai, na ir labai didelis puolimo grandies delsimas, nes salės futbole įvarčius dažnai nulemia žaibiškos atakos ir kiekviena sekundės dalelė yra brangi.

Gerai, kad dvi pirmosios rungtynės pasitaikė prieš, palyginus, silpnas komandas, todėl įvarčių nemaža primušta, nors ir nelabai buvo paisoma specifinių salės futbolo plonybių. Tačiau, rungtyniaujant su stipresniais varžovais, labiau reikėtų keisti žaidimo pobūdį.

SPORTO ŽINIOS IŠ VISUR

Linas Kleiza, pirmus metus žaidžiantis Missouri universiteto krepšinio rinktinėje, įvykusiose savo komandos rungtynėse su Iowa universiteto ekipa pakartojo rezultatų rekordą ir su 18 taškų buvo geriausiuoju metiku. Jo atstovaujama komanda įveikė varžovus 76-56. Žaisdamas namų aikštelėje Columbia, MO šis jaunas lietuvis ypatingai pasižymėjo antrame kėlinyje, kada jis iš eilės pelnė 7 taškus, kurie padėjo saviškiams atitrūkti nuo varžovų.

Amerikos didžioji spauda, aprašydama šias rungtynes, pridėjo, kad Missouri komandos treneris Quin Snyder gerokai “pakratė” seniau komandoje žaidusius krepšininkus, neleidžiant juos į startinį penke-

Smagu buvo pailsėti pavėsyje per Jurginės parapijos gegužinę.

G. Juškėno nuotr.

tuką. Tas, atrodo, pasiteisino, nes ilgiau žaisti gavo Kleiza, kuris, kaip teigiama, yra rimtas kandidatas į NBA.

Beje, Linas šiose rungtynėse pataikė 7 kartus iš 15 bandymų, o taip pat įmetė 3 baudos metimus iš keturių. Jo komanda dabar turi 5 pergalės ir 4 pralaimėjimus. NCAA lygos pirmame divizione ji dabar stovi 23 vietoje iš daugiau negu 300 komandų. Bet po to patyrusi kelias nesėkmes, Lino ekipa prapuolė iš 25 prestižinių komandų tarpo.

“Saldi” Lietuvos krepšinio rinktinė

Prieš pat Kalėdas Šiaulių “Rūtos” saldainių fabrikas išleido naują saldainių rinkinį, pavadintą “Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė”. Kaip rašo Vilniuje išeinantis *Sporto* laikraštis, jog pirkėjas, įsigydamas šių saldainių dėžutę nušaus du zuikius: paskanaus labai skanių saldainių (su riešutų, migdolų, pieno karamelės, kavos kremo įdarais), iškovojo 2003 m. Europos čempionės vardą, nuotraukomis. Sakoma, jog nuo kiekvienos dėžutės (o jų pradžioje paruošta 8 tūkstančiai),

tam tikra pinigų suma “nubyrės” ir Lietuvos vyrų krepšinio rinktinėi. Nors tas dėžučių skaičius nėra didelis ir vargu ar mes Amerikoje jų bent pradžioje susilauksime, tačiau gamybininkai tikrina, jeigu bus pareikalavimas, pasistengs saldainių paruošti daugiau.

“Sporto” laikraštis apie Amerikos lietuvių sportą

Vilniuje 3 kartus per savaitę pasirodantis laikraštis *Sportas* dažnokai patalpina rašinių bei nuotraukų iš Šiaurės Amerikos lietuvių sportininkų veiklos. Tą medžiagą parūpina Edvardas Šulaitis, kuris jau ne vieną dešimtmetį supažindina Lietuvoje gyvenančius sporto entuziastus su išeivijos lietuvių sportininkų pasirodymais.

Parėmė “Lituanicos” futbolininkus

Futbolo entuziastas Donius Nausėda parašė sveikinimo laišką “Lituanicos” futbolo klubo vadovybei ir futbolininkams, kurį pasiuntė klubo valdybos išdininkui Leonui Juraičiui. Šalia gražių linkėjimų jis pridėjo ir 204 dol. čekį, tuo konkrečiai įrodydamas savo šiltus jausmus šiam klubui.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telidanti jauią atmosferą, rūdėsio valandoje. Didelė aliečių automobiliams pastatyti.